Է. ՏԱՐԻ 1814 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 23 ԱՐԱՑ 4382 — Հ. Տ. 30 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1890 — Ն. Տ. 11 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1890 — ՀԻՍՐ. 20 ՃԷՄԱԶԻԼ. ԱԽՐ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ԱՌԱՔԵԼԻՔ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂԿՒԼ
ԱՌ ԽԱՓՇԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԳԱԼԱԹԻԱ, Նորատունկեանի Խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌وك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 20 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒՄԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Ռայխսթակը լուծուեցաւ, և բովանդակ Գերմանիա երեսփոխանական ընդհանուր ընտրութեանց պատրաստութեամբ կը զբաղի։ Կուսակցութեանց ատենաբանք քաղաքներու, աւաններու, նոյն իսկ գիւղերու մէջ կը ջատագովեն իրենց վարդապետութիւններն, ըստ կարի մեծ թուով ընտրողներ իրենց կողմն հակցնելու համար։ Կառավարական պահպանողական կուսակցութիւնն ընկերային վըտանգը նշմարել կուտայ ժողովրդեան, որպէս զի ոյժ տայ կառավարութեան, և սա կարող լինի ընկերային անկարգութիւնները զսպել, գործաւոր դասուց արդար պահանջումները գոհացնելով հանդերձ։ Ընկերվարական կուսակցութիւնը խորհրդարանական կուսակցութեանց ամենէն կատաղին է։ Ոգի ի բռին նետուած է ընտրական պայքարին մէջ, կառավարական խիստ ճնշման դիմադրելով, և իւր աճեցուն կուսակցայ թիւն աւելի եւս ստուարացնելու հաստատ առաջադրութեամբ։ Ընկերվարականք ժամանակիս մեծագոյն խնդիրը կը նկատեն գործաւորական խնդիրը, դրամատէր և գործաւոր դասերուն հակառակութիւնն, և բոլոր բառնալով դրամատէր դասուն բռնապետութեան դէմ, որ այժ կը գտնէ եղեր տիրող իշխանութիւններէն, գործաւորական պահանջումներն աւելի հիմնաւոր կերպի դոհացնելու պէտքին վրայ կը պնդեն։ Արմատականք կամ Ցառաջդիմականք, Պիսմարք իշխանի կառավարութեան գաղթային և արտաքին արկածախնդիր քաղաքականութեան դէմ բողոքելով, կը պահանջեն որ այլ եւս Գերմանիա ինքն իւր մէջ ամփոփուի, որով հնար լինի պատերազմական ծախքերը զեղչել, եւրոպեան խաղաղութիւնը տեւական կերպիւ ապահովել, և լուրջ ուշադրութիւն նուիրել տնտեսական հարցերու, որք ամէն ժամանակ ի վեր կը զբաղեցնեն հանրային կարծիքն ի Գերմանիա։ Կաթոլիկ կամ կեդրոնական կուսակցութիւնն, իբրեւ մեծ յաղթութիւն նըկատելով այն չափաւոր զիջումներ զոր Պիսմարք իշխան հարկ դատեց ընել՝ Գերմանիոյ կաթոլիկ մասանց ա ջակցութիւնն ստանալու համար իւր արտաքին քաղաքականութեան, կաթոլիկ գերմաններուն վստահութեան կոչումն կ'ընէ, և կը հռչակէ թէ ընկերային խնդրոյն լուծումը կարելի է գտնել միայն եկեղեցւոյ հովանւոյն ներքեւ։ Ի երբ Աստուծոյ երկիւղը վերնայ մարդոց սրտին մէջէն, ամենէն անտեղի պահանջմունք ամենէն ծայրայեղ ձեւերու տակ կ'արտայայտին, և հաստատեալ իշխանութեանց և օրինաց նկատմամբ ամեն յարգանք և ակնածանք կը խախտին կը վերնան։

Այս ընտրութեանց առթիւ, հետաքրքրաշարժ պարագայ մ'է տեսնել թէ Ալզաս-Լոռէնի մէջ գերման կուսակցութիւնն այս անգամ ո՛և է յաջողութիւն ձեռք պիտի կրնայ բերել ֆրանսասէր բազում կուսակցութեան դէմ, որ յիշեալ երկուց դաւառաց Գերմանիոյ հետ միացումէն ի վեր, ամեն խորհրդարանական ընտրութեանց առթիւ, անվրէպ թէեւ լուսեղէն՝ գաղտնի քուէով հռչակեց իւր ֆրանսասէր զգացումն և օր մը վերստին Ֆրանսայի հետ միանալու յոյսն ու ակնկալութիւնն, հակառակ կառավարական իշխանութեանց կողմէ ի գործ դրուած ամեն կերպ ճնշմանց։

Ընտրական պատրաստութեանց առթիւ չփոթութիւնք կը ծանուցուին Գերմանիոյ զանազան կողմերէն, մանաւանդ Հռենեան նահանգին քանի մը տարազգործական շրջանակներէն։ Ի Սթասֆուրթ (Մակէպուրկ) Ընկերվարականաց և ոստիկանութեան միջեւ ընդհարում մը տեղի ունեցաւ։ երկուստեք տասնի չափ վիրաւորեալք կան, և կին մը սպաննուած է, (կ'ըսէ Մա. Օրէ-Ռ-ւ)։

Ի Պոքէնհայմ (Ֆրանքֆորթ) ընտրական գումարում մը, ուր Արմատականաց պետ Պ. Իւկէն Ռիխթէր պիտի ատենաբանէր, լուծուեցաւ ոստիկանութեան ձեռամբ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Նախկին վարչապետ Պ. Կոպլէ, որ վերջին ընդհանուր ընտրութեանց մէջ յԱմիէն պուլանժէական ընտրելոյ մը կողմէ յաղթուելու դժբախտութիւն ունեցած էր, այժմ ընտրելի կը հանդիսանայ ի Սօ, Փարիզեան արուարձանն, որոյ պուլանժէական ներկայացուցչին ընտրութիւնն անվաւեր հռչակուած է Երեսփ. ժողովէն։ Պ. Կոպլէ այս առթիւ իւր քաղաքական դաւանանքն ըրաւ, որով կ'ըսէ թէ ինք անկեղծապէս ժողովրդական կուսակցութեան յարեալ է, և համոզուած է թէ Հանրապետութիւնն, որ այսուհետեւ անխախտելի է, իրեն կէտ Նպատակի պարտի դնել ժողովրդեան բարուրաղոյն մասին նիւթական ու բարոյական կացութեան բարւոքումն։ Անոնք որ պահ մը Պուլանժէութենէ խաբուեցան, այժմ կարող են չափել անոր անկարողութիւնն։ Հապճեպ ձեռնարկութեամբք ժողովրդեան վիճակը չի բարւոքիր։ պէտք է լրջորէն ուսումնասիրել և տակաւ գոհացնել ժողովրդեան պէտքերը։ Պ. Կոպլէ չի պնդեր այնպիսի արմատական փոփոխութեանց վրայ, զորս ի գլուխ հանելու համար պէտք եղած մեծամասնութիւնը չկայ տակաւին ո՛չ երկրին, ո՛չ խորհրդարանին մէջ։ Բայց կը պնդէ որ անյապաղ բարենորոգուի դանձային դրութիւնն, ըստ որում տուրքերն անիրաւ կերպիւ կը ծանրանան գործաւոր և արհեստաւոր դասերուն վրայ։ Պ. Կոպլէ, համայն Ֆրանսացւոց Հանրապետութեան շնորհիւ միութիւնը ջատագովելով հանդերձ, կը պահանջէ որ ի սէր այսպիսի միութեան վրատանգաւոր զիջումներ չինին ժողովրդային գաղափարաց թշնամիներուն, այն է՝ Միապետականներուն։

—Պ. Պարթէլըմի Սէնթ-Իլէռի Բարոյական և Քաղաքական Դիտութեանց Ակադեմիային անդամ՝ ընտրուելուն յիսնամեակը կատարեցաւ Նախընթաց շաբաթ օր, և այս առթիւ իւր պաշտօնակիցք իրեն մատուցին ի պատիւ յիսնամեկին յատկապէս շինուած շքագրամ մը։ Ակադեմիոյ պատմութեան մէջ այս դէպքին միակ օրինակն է շքագրամի մը մատուցումն առ Պ. Մինեէ 1871ին, իւր ընտրութեանյիսնամեկին առթիւ։ Պ. Թիէրի երկու մեծագոյն բարեկամք այսպէս մի եւ նոյն պատուոյն արժանացան։

ԳԱՂԹԱՑԻՆ ԽՆԴԻՐՔ

Փորթուկէզ կառավարութիւնն անցեալ շաբթուն մէջ ծանուցագիր մը զրրկեց Պերլինի գաղթային Դեսպանախորհրդոյն մանակցող մեծ և փոքր Տէրութեանց, առաջարկելով որ Մոզամբիքի մասին Անգլիոյ հետ ունեցած վէճը Պրուսէլի Դեսպանախորհրդոյն դատաղութեան և իրաւարութեան ներկայացուի, կամ լաւ եւս յատուկ Դեսպանախորհրդոյ մը գումարման։ Գերմանիա, Անգլիոյ հետ չաւրուելու համար, զգուշաւոր դիրք մը կը բռնէ հանդէպ Փորթուկալի։

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

1889 տարւոյն մէջ Աւստրիոյ և Հունգարիոյ երկաթուղեաց բովանդակ հասոյթք 280,200,000 ֆիորին եղան, 10,400,000 ֆիորին աւելի քան 1888 տարւոյն հասոյթք։

—Բլաւդենպուրկի Համայսարանին դասախօս Տ.թթ. Արափատ Պոքայ հեղուկ մը պատրաստած է, որ բոլորովին կը չէզոքացնէ կատաղի շան խածուածքէն պատճառեալ թոյնն։

—Անցեալ շաբթուն, դրագիր մը որ Վիեննայի դրամատուն մը մտնելու վրայ էր՝ 36,700 ֆիորին յանձնելու, մարեցաւ ինկաւ, և երբ ինքզինք դրատաւ, տնուդողով յայտարարեց թէ իւր վրայ դտնուած դումար գողցուած է։ Բայց ժամ իւր տէրն «ամերիկեան դրութեամբ» ծանուցումը ընտրեալ թէ «այս գումարը դտնողէն կը խնդրուի 30,000 ֆիորինն ետ դրկել և մնացեալը վար դնել»։ Այս ծանուցման ի պատասխան, թղթատարութեան միջոցաւ պահարան մը ստացաւ որ 30,000 ֆիորին կը պարունակէր։ Պահարանին թղթատարութեան յանձնուելու վայրկենին, դրագիրը Վիեննայի կեդրոնական դերեզմանատան մէջ ատրճանակի հարուածով ինքնասպան եղաւ։ Բայտնուեցաւ թէ դրամարին վրայէն դրամը չէ գողցուեր, այլ ինք այս հնարքով ուզեր է իւրացնել զայն, բայց տեսնելով որ գողութիւնն երեւան պիտի ելնէ՝ յուսահատեր է։

ՊՈԼԳԱՐԻԱՆ ԻՐՔ ԵՒ ԶՐՈՑՔ

Քան միլիոն ֆրանքի սերպիական փոխառութիւնն, որ կնքուած է Փարիզի սեղանաւոր Պ. Հոսքիէի և Նորա խմբակին հետ պայմանագրութեամբ, մարտ 3/15ին ի հրապարակ պիտի հանուի Փարիզի և Ժընէվի հրապարակաց վրայ։

—Սերպ կառավարութիւնն, որ 30,000 ֆր.ի նպաստ յատկացուած էր սերպահուս չոգենաւային նորահաստատ ընկերութեան, 50,000 ֆրանքի բարձրացուց այս գումար, որով ընկերութեան մէկ միլիոն ֆր.ի դրամագլխոյն վրայ 5 0/0 տոկոսի վճարումը բացարձակ կ'ապահովի։

—Սերպիոյ պատերազմական նախարար Ճուրիչ զնդապետ որոշեց ռուսական ձեւով համազգեստ հագցնել սերպ զօրաց։ Սոյա այժմեան համազգեստաբ ամեն ձև ու տարազ կը ներկայացնեն անխտիր, ըստ ֆրանսական, աւստրիական և ռուսական ազդեցութեանց և ճաշակաց որք պարբերաբար տիրած են ի Սերպիա։

—Զեռնակորայի իշխանին խնդրանօք, Զարն հրամայեց որ սերպիաբնակ չեռնակորեան հպատակներն այսուհետեւ գանուին ընդ պաշտպանութեամբ Պելգրատի ռուս դեսպանին։ Այս արտօնութեան մեծ կարեւորութիւն կը տրուի Վիեննայի մէջ, որովհետեւ Սերպիոյ մէջ հաստատեալ Զեռնակորացիք հազարներով կը համրուին, որով Զարն ուզղակի իւր պաշտպանութեան ներքև կ'ունենայ սերպական ժողովրդեան և երկրին մէկ մասն։

—Օտեսայի համասլաւեան յանձնախումբը նամակ մ'ուղղեց Նաթալի Թագուհւոյն, յորդորելով զնա «Պաշտպանուհի պաւեան ցեղոց»։

—Սերպիոյ խնամակալք Զեռնակորայի իշխանին զրկեցին Սպիտակ Արծուի մեծ խաչը,—պատուանշան որ ցարդ սահմանեալ էր Մեծ Տէրութեանց վեհապետներուն միայն։

—Փանիցա հազարապետին ձերբակալումէն մէկ ժամ յետոյ, Պ. Սթամպուլով ինք անձամբ գնաց երկու ոստիկան սպայից հետ, և Փանիցա հազարապետին սենեկին մէջ խուզարկեցին որոր բոլոր թուղթերը, կարծելով խորամուտ դաւադրութեան մը պարագայքն յերեւան հանել։ Պ. Սթամպուլով բաւ թէ կը կասկածի որ հազարապետը դաղտնապէս կը թղթակցէր ռուս կառավարութեան հետ, և վերջերս 20,000 ռուպլ ընդունած էր Ռուսիայէն։ Թաշչին Վիեննայի թղթակիցը կ'ըսէ թէ անոնք որ կը ճանչեն զինանցա հազարապետ՝ չեն կրնար իրենց ծիծաղը զսպել ի լուր Պ. Սթամպուլովի այս ամբաստանութեանց, բայց յիշելով թէ ո՛ւրեմն անգթարար պուլկար վարչապետը ջախջախեց զինովով հազարապետ՝ երբ սա իւր քաղաքականութեան հակառակեցաւ, ցաւալի է որ Փանիցա հազարապետ ո՛և է անխոհեմութեամբ Պ. Սթամպուլովի զայրոյթն հրաւիրած է իւր վրայ։

—Ի Զեռնակորա սատակապէս կը ճարակի Ինֆլուենցան։ Զէթինեէի բընակչաց կէսը նոյն համաճարակէն վարակեալ կը տառապին։ Ի դէպ է յիշել Ինֆլուենցայի առթիւ թէ արդէն ծանուցեալ աւստրիացի, մանաւանդ և գերման դիտնականներէն զատ, Փրոֆ. Վայնդէլպաում ի Վիեննա և Փրոֆ. Քրէպս ի Յուրիխ հրապարակախօսութիւններ բրին՝ Ինֆլուենցայի միկրոբին վրայ իրենց գիւտերն ու զբաղութիւնները պարզելով, այնպէս որ Ինֆլուենցայի միկրոբային հիւանդութիւն լինելուն վրայ տարակոյս չէ մնացած։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ռուսիոյ ծովային նախարարութիւնն հրաման զրկեց չոգենաւուց նաւապետներուն և ռուսական նաւային գործակալներուն որպէս զի Անգլիոյ Վիքթորիա թագուհւոյն գահակալութենէն առաջ կախուած անգլիական ոսկեդրամ չընդունին, քանի որ Անգլիոյ Պանքան յայտարարած է թէ այդ ոսկեդրամք փոխ։ 1,134 էն անդին իրենց անուանական ամբողջ գնով չպիտի ընդունուին այլեւս։

—Թարքովի Ազնուականութեան ատաղ ներկայացուցչին, որ միանդամայն անօրէնն էր պիտական երկրագործական դրամատան Թարքովի ճիւղին, (որ ազնուականաց դրամ փոխ կուտայ նոցա կալուածոց երաշխաւորութեամբ,) անցեալ շաբթուն դատուեցաւ և դատապարտեցաւ ազնուականութեան և քաղաքացիութեան ամեն իրաւունքներէն զրկման և 14 տարւոյ աքսորման ի Սիպիրիա, դրամատան յանձնուած դումարներէն 30,000 ռուպլ իւրացնելուն համար։ Այս գումարը տուժելէ զատ, դատապարտեալը պիտի վճարէ նաև դատական ծախքը։

Ի ՓԱՆԱՄԱ

Քոլոմպիան Հանրապետութեան նախագահը սա հեռագիրն ուղղեց Փանամայի կառավարչին։ — «Քոլոմպիա չի կրնար հաւանիլ և Փանամայի կառավարիչը չի կրնար թոյլատրել որ Փանամայի Զրանցին արդի Ընկերութեան հետ կնքեալ պայմանագրութեամբ նշանակեալ հողեր ուրիշ ձեռքերու անցնին, քանի որ այդ պայմանագրութեան համեմատ պէտք է Քոլոմպիոյ կառավարութեան սեփականութիւն լինին, եթէ Զրանցը բանալու ձեռնարկութիւնը չյաջողի։ Նմանապէս Քոլոմպիոյ կառավարութեան սեփականութիւն պիտի լինին նոյն Զրանցին յարակից ամենայն դոյք և ստացուածք։»

Քոլոմպիոյ կառավարութիւնն հարկ դատած է այս զեկուցումն ընել՝ առաջքն առնելու համար Փանամայի ֆրանսական ընկերութեան հաշուեյարդար Պ. Պրիւնէի մտադրութիւն, որ՝ եթէ Ֆրանսայի մէջ չկարենայ հարկաւոր դրամագլուխը գտնել՝ օտար ընկերութեան մը պիտի վաճառէ զեր Զրանցին ստացուածքն և արտօնութիւնը։ Բայց ըստ յայտարարութեան Քոլոմպիան կառավարութեան, եթէ Պ. տը Լէսէպսի կազմած ընկերութիւնն որոշեալ պայմանաժամուն մէջ չկարենայ ի գլուխ հանել Զրանցին շինութիւնն, արտօնութիւնը կը վճռանայ, և բոլոր շինութիւնք և շինուածանիւթք կ'անցին տեղային կառավարութեան, այն է՝ Քոլոմպիոյ։

Ի ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԴՈՒ

Պըճալօ քաղաքէն կը հեռագրուի թէ փետր. 3ին կանանց տարօրինակ խռովութիւն մը տեղի ունեցաւ անդ։ Աւելի քան երկու հազար լեհ կանայք հաւաքուելով, թշնամական ցոյց մ'ընին հռովէական վարդապետի մը դէմ, որ այս կանանց համակրանքը վայելող ուրիշ վարդապետի մը յաջորդ կարգուած էր։ 200 ոստիկանք հասան ի պաշտպանութիւն նորեկ վարդապետին, բայց վրէժինդիր լեհուհիք յարձակեցան, իրենց գրէթէ միակ զէնք ունենալով աղ և պղպեղ զոր սփռեցին ոստիկանաց աչքերուն։ Քաղաքացիք ոմանք որ նմանապէս վարդապետին օգնութեան հասած էին՝ ո՛չ նուազ դժբախտ եղան։ Մինչեւ իսկ կին մը քիչ մնաց պիտի խեղդէր ոստիկանին մէկն, և անմիջապէս ձերբակալեցաւ։ Բայց իւր ընկերուհիք փութով ազատեցին զինք։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ

Ամէնէք կը հեռագրուի թէ կրեսական խնդիրը դեռ ևս հասարակաց մտադրութեան առարկայ է, և չատ կը զբաղեցնէ նաև կառավարութիւնը։ Պ. Թրիքուփիս չուզեր որ իւր հակառակորդք ամբաստանեն զինք իբր անտարբեր հելլենական զգացմանց և ակնկալութեանց, բայց և այնպէս չուզեր նաև արտաքին շփոթութեանց մատնել զՑունաստան, և հետեւապէս չատ դժուար դիրքի մի մէջ կը գտնուի։

* * *

Պահեստի զօրաց ինչ ինչ կարգերուն հրաման տրուած է մասնակցիլ նաւային ռազմափորձերուն որք մէկ քանի չաբաթէն տեղի պիտի ունենան, և ի Ֆրանսա չինուած հելլենական նորակերտ զիհաւորք Ֆիրէնի առջեւ հանելուն պէս պիտի սպառազինուին ամենայն փութաջանութեամբ։

Ցունաստան կը փափաքի գարնան սկիզբը կազմ և պատրաստ դտնուիլ ի նախատեսութիւն ամեն պատահականութեան։

Ի ՀԱՊԷՇԱՍՏԱՆ

Իտալացի զօրավար Բրէբօ Աստուայի մէջ չորս հազար անկանոն (ընիկ) զօրք և մաս մը ռահվիրայք թողուց, բարեկարգութիւն պահպանելու համար, մինչեւ որ Մենելիք թագաւոր կամ իւր զօրավարք հանին անդ։

—)(69)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԻՔԻ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԴՐԱԽՏ

ՄԱՔՍ ԵՊԻՊՈՒԴ

ԱՆՑԵԱԼԸ

Այդ խուցը մթութեան մէջ թաղուած էր։

Սակայն դուրսը՝ լուսինը կը փայլէր և քանի մը տկար չողեր կ'արձակէր անդ։

Հայրը ճանչցաւ։ Հագուած էր Ուբեմն չէ՞ր պառկած։ Սենեկին մէջ կ'երթևեկէր այլանդակ ձեւով մը։ Ժիլէթ ներս մտած էր ու անոր առջեւ կը գտնուէր։ Ռընոտիէռի աչքերը բաց էին և սակայն չէր տեսներ կարծես։

Պատուհանին մօտեցաւ, մեքենական քալուածքով մը, և դուրսը դիտեց։

Ցեռոյ ըսաւ,

—Ո՛չ ոք կայ։ Ամեն բան հանդարտ է։ Զմեզ չպիտի տեսնեն։

Սենեկին խորն իր անկողինը կար։

Դէպի ի անկողինը գնաց, և անոր վրայ ծռելով։

—Բուրաժոն մեռած է, ինքն ալ չը պիտի տեսնէ։

Դարակի մը մօտեցաւ ու փորձեց բանալ զայն։ Բանալիները վրան էին, բայց չէր յաջողէր։ իւր քնաշրջիկի երաշին մէջ նոյն այն չարժումներն ունենալով զորս ունեցած էր իր ոճիրն ի գործ դնելէ առաջ։

—Շո՛ւտ ըրէ, շո՛ւտ ըրէ, կըսէր, պառաւը կրնայ վրայ հասնիլ։

Ցեռոյ, յանկարծ, կը կանգնի, դէպ ի դուռը կը նայի։ ։ ։ դիմագծերը դառն երկիւղ մը կ'արտայայտեն։ ։ ։ կարծես մէկը կը նշմարէ ու կը վախնայ անկից։

—Բան չպիտի՞ ըսես, կը հարցնէ, յարձակելու պատրաստ։

Ժիլէթ յետս կ'ընկրկի սոսկմամբ։ Վասն զի ինքն է զոր կը կարծէ տեսնել։ իր վերայ յարձակելու երեւոյթ մ'ունի։ Եւ Ռընոտիէռ կը գոչէ։

—Ահ, ամեն բան պիտի ըսե՞ս։ Ուբեմն ես գիտեմ քեզ արգիլելու եղանակը։

Եւ Ժիլէթի վրայ կը յարձակի որուն կը պատահի դիպուածաւ, — վասն զի չէր տեսնէր զնա, — ձեռքը աղիկանը վրան չուրջը բոլորած է, կը սեղմէ, կը խեղդէ զնա, և Ժիլէթ ահռելի ճիչ մը կ'արձակէ։

—Հա՞յր իմ, հա՞յր իմ։

Ու կը նուազի։ Հնչասպառ, զգայարիրկ։

Ռընոտիէռ կը դեգերի, ձեռքը ճակատին կը տանի, չուրջը կը դիտէ, չ'հասկնար թէ ինչու համար ինքը հոն է, ոտքի վրայ, գիշերուան մէջտեղը, թէ ի՞նչ կընէ, ինչո՞ւ համար աղիկին իր ոտից առջեւ կը գտնուի, մեռելի պէս պառկած։

Կ'երթայ պատուհանը բանալ, վասնզի գլխու ծանրութիւն մը կ'ըզգայ։ Ժիլէթին կը մօտենայ, վեր կ'առնու զանիկայ, պատուհանին կը մօտեցուցնէ, ու այնպիսի այդ գիշերուան զովութեան առջեւ կը կեցուցնէ զնա։

Ժիլէթ կ'ոգեւորի։

Եւ երբ ինքզինքն հօրը բազկացը մէջ կը գտնէ, երկրորդ ճիչ մը կ'արձակէ, կ'ուզէ փախչիլ, ինքզինքը կ'ազատէ ու կ'ընկրկի։

—Բայց ի՞նչ ունիս, կը հարցուցնէ Ռընոտիէռ, ինչո՞ւ համար նուազեցար։

—Չեմ գիտեր, կը պատասխանէ, յանկարծ վրաս մարելիք մը եկաւ այստեղ, վայրկեան մը առաջ։

Կը սուտ։ Հայրը կը հասկնայ։ Կուզէ նաեւ հարցուցնել նմա թէ ի՞նչ ի՞նչ կ'ընէր այդ խուցին մէջ։ Կը մտրնէ թէ խորհրդաւոր ու ծանր բան մը անցած դարձած է։ Հանելուկ մը կայ որուն գաղտնիքը չիմանար և որ մտահոգութիւն կը պատճառէ իրեն։

Բայց չ'համարձակիր աղիկը հարցաքննել։

Այդ կերպով անոր կասկածներն հաստատած պիտի ըլլայ, եթէ կասկած արթնցած է Ժիլէթի մտքին մէջ։

Աղիկը դուրս կ'ելլէ, մորը խուցը կ'երթայ, մինչ Ռընոտիէռ կը պառկի և ի զուր կը փնտռէ քունը որ խոյս կուտայ իրմէ։

Անդամալոյծը չի քնանար։

Գահ մը առաջ Ժիլէթի արձակած ճիչն արթնցած է։

Անկողնոյն մէջ կը մնայ խռովեալ, անհանգիստ, զգալով թէ արտայոյզ դէպք մը տեղի ունեցած է, և զարմանալով որ աղիկը, որ իր քնացած պահուն քովն էր, բացակայ է։

Բայց Ժիլէթ կը վերադառնայ։ Մայրը կը տեսնէ զնա գունատ, դողդողալ, աչքերը մոլար, շրթունքը վախէն ճերմկցած։

—Տէ՛ր Աստուած, կ'ըսէ, ի՞նչ պատահեցաւ։

Ժիլէթ կ'սկսի ծիծաղիլ։

—Պաղ առեր եմ, կը պատասխանէ, ջերմաթաչիքը մարեր էինք։ քու խուցդ շատ տաք էր, մայր, այնպէս որ պահ մը առաջ դուրս ելած ժամանակս յանկարծական փոխանցումը։ ։ ։ բայց լմնցաւ, տեսցաւ։

Կը սրբէ ճակատն որ պաղ քրտինքով մը ողողեալ է։

—Դէ՞ջ եղար։

—Այո՛, բայց բան մը չէ, կ'անցնի, մայր, հանգիստ եղիր։

Վերստին ձեռք առաւ գիրքը։ Անկարելի էր նմա կարդալ։ Գրերը կ'ոստոնուին իր աչաց առջեւ։ Գլուխը կը դառնար, իբր թէ գլխով ըլար։

Մայրը զինքը կը դիտէր։ Ժիլէթ կը նշմարէր զայն։ Զօրաւոր ճիգ մը ընելով աւելի հանդարտ երեւցաւ։ Սկսաւ գրքին թերթերը դարձուցանել, առանց բան մը տեսնելու։ դիպուածաւ, իսարելու համար միայն։

Հիւանդ կինն, ապահովուելով, քնացաւ վերստին։

Ցաջորդ օրը, Ռընոտիէռ դուրս չելաւ։ Ժիլէթ կը տեսնէր որ գիշերուան դէպքին մտահոգութիւնը կը կրէր իր մայրը։

Ցաճախ աղջիկը երեսը կը նայէր գաղտագողի, ջանալով անոր դէմքին վրայ գտնել տպաւորութիւնը զոր ունեցած էր գիշերուան տեսարանէն։

Սակայն Ժիլէթի դէմքն անայլայլ կը մնար։

Քանի մը օրեր անցան։ Առաւօտները շատ լաւ կը տեսնուէր Ռընոտիէռի յոգնած աչքերէն թէ փորձած էր չքնանալ, ըստ որում ապահով չէր թէ անցեալ գիշերուան երազին չպիտի մատնուէր վերստին։

Միեւնոյն տեսարանը կրկնուեցաւ սակայն։

Բայց այս անգամ Ժիլէթ՝ պահուըտելով՝ առաջին գիշերուան նման հօրը ձեռքը չմնաց։

Մինակ ամեն բան տեսաւ։

Միեւնոյն խօսքերը, միեւնոյն շարժումները, միեւնոյն պայծառ, ամեն բան նոյնն էր, այն տեսարանը որում ներկայ գըտնուած էր արդէն։ Ռընոտիէռ դէպ ի գրադարանը կ'երթար, կը փորձէր բանալ զայն, ու կը խօսէր աներեւոյթ անձի մը՝ իր մեղադրեալ Լա Հէյդի հետ։ «Ահապարտ՝, կըսեմ պառաւը կրնայ վրայ հասնիլ։ Ցանկարծ ապշած կը մնայ Վիրժինի Լաֆուշի գալէն։ կը պատուիրէ նմա բան մը չըսել։ կրսպառնայ նմա։ Եւ որովհետեւ պառաւն, իր յամառ պարկեշտութեանը մէջ չէր ուզեր մտիկ ընել, անոր վրայ կը յարձակի, ձեռքերը դէպ ի առաջ, բայց պարապ կը գտնէ իր առջեւ։ և սակայն իր ողբերգական ձեւէն, երեւակայական վզի մը շուրջը սեղմուող իր ձեռաց ջղաձգական շարժումներէն, կը գուշակուի ոճիրը, գուշակուելէ՛ն ալ աւելի, կը տեսնուի։

Այս եղապէս եղերական երկու տեսարանները մտքին մէջ մատեցնելով այն յուզման զոր արտայայտած էր իր հայրը։ Բուրաժոյի մահուան առաւօտուն, Ֆէյնի Ցունէն վերադարձին, Ժիլէթ այլ եւս տարակոյս չունեցաւ անոնց նշանակութեան վրայ, և կասկածը սոսկալի ճշմարտութեան մը փոխուիլ սկսաւ։ Վիրժինին խղդողը իր հայրն էր։

Իրաւ է թէ այսպիսի ստուգութիւն մը առանց սպայքարի չի թափանցեր իր հոգւոյն մէջ։ Իրեն համար փափագելի էր չհաւատալ։ Որքան ալ որ հեռու էր հօրմէն, որքան ալ որ քիչ գորով կը տածէր անոր նկատմամբ, երկար ժամանակ մերժեց հաւատ ընծայել ատելի ու գարշելի ակներեւութեանը։

Այնպէս թուեցաւ իրեն թէ այդ երկու տեսարանները բանդագուշանքներ էին որոց մատնուած էր Ռընոտիէռ, առանց դիմադրել կարենալու, իւր քնոյն մէջ։

Եթէ արտաքին դէպքերուն մէջ ո՛չ մէկ բան գար հաստատել իր տարակոյսն, թերեւս վերջ ի վերջոյ վանէր այդ վատ կասկածներն։

Սակայն այնպէս չեղաւ։

(Շարունակի)

[illegible] ցի
[illegible] լթալով,
[illegible] Ներկայա-
[illegible] եկեղեցւոյ
Թաղ[illegible] [illegible]նագրապէս
ընտրութեանը [illegible] դրահանգ տը-
ուի։ Ս. Պատրիարք Հայրը խոստացաւ
պատգամաւորութեան խնդիրը ներ-
կայացնել Քաղաքական Ժողովոյ յա-
ռաջիկայ նստին, հարկ եղած հրահան-
գը տալու համար։ Ն. Ամենապատուու-
թիւն այս առթիւ յանձնարարեց
պատգամաւորութեան որ ջանան ընտ-
րել բանիրուն և կարող անձեր։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն յա-
տուկ Կոնդակաւ ծանոյց Արմաշու միա-
բանութեան՝ Խառն Ժողովոյ որոշումն,
որով կը վաւերանայ Դեր. Օրմանեան
Մաղաքիա եպիսկոպոսի ընտրութիւնն
ի փոխ-վանահայրութիւն Արմաշու վա-
նուց և իտեսչութիւն Դպրեվանուց
Պատրիարքութեան կ. Պոլսոյ։

Փարիզէն այսօր մեզ հասած նորա-
գոյն տեղեկութեանց համեմատ՝ Տիկին
Ջունդ Ասպետուհի թէպէտ տակաւին
տկար, սակայն համեմատաբար լաւա-
գոյն վիճակի մէջ կը գտնուի և յու-
սալի է որ քիչ օրէն ապաքինի։

Ուրախութեամբ կը կարդանք Լ. Սը-
դեն Մեխէալ բժշկական չաբաթաթերթի
մէջ թէ Տօք. Յակոբ Էֆ. Էլմասեան յա-
ջողած է «Externe», արտաքինի տիտղոս
առնուլ Շառիթէի հիւանդանոցին վի-
րաբուժական մասին մէջ, որոյ գլխաւո-
ր բժշկապետն է Պ. Թուէլա։
Տօք. Էլմասեան երկու տարիէ ի վեր
կը գտնուի ի Փարիզ ուր գնացած է իւր
ուսումը կատարելագործելու։

Երէկ վայելուչ հանդիսիւ տեղի ունե-
ցաւ ի Սկիւտար, վաճառական Նազարէթ
էֆէնտի Սիրաքանի դստեր Օր. Մանոնիկ
Սիրաքանի ամուսնութիւնը կայս. պա-
լատան ճարտարապետներէն Յակոբոս էֆ.
Զարքեանի հետ։ Պսակի արարողութիւնը
կատարուեցաւ Սիրաքանց տան մէջ։

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

ԴԻՄԱԿԱՀԱՐ ԵՒ ԱՆԴԻՄԱԿ

Ի ՆԳԱՍՏ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ՀԱՅՈՑ

Շաբաթ, 10|22 Փետր. 1890 Երեկոյեան ժամը 4ին

Ի ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ, ԲԵՐԱ

ԱՆԴԱՄԷ ԿԱՐԳԱԴԻՐ ՅԱՆՁՆԱԽՄԲԻ

Սբր Էտկար Վիլնընթ, Լորդ. Տնբրին Օմ.
Կ. Պանայի Նախագահ
Վսեմ. Մաքսուտ Սիմոն պէյ, Դեսպան.
Մեծ. Ազարեան Փոսէֆ, Գանձապահ
» Սբվանեան Կարապետ էֆ. Բարդուղար
Մեծ. Ասլանեան Մանուկ,
» Աստարճեան Պողոս,
Վսեմ. Բարազեան Էյօն պէյ,
Մեծ. Բաղուճեան Կարապետ,
» Գասգեան Համբարձում,
Վսեմ. Եսայեան Տիգրան էֆէնտի, Անդամ Առևտրական.
Մեծ. Զօհրապ Գրիգոր,
» Թաշճեան Սարգիս,
» » Յակոբ,
» Թորոսեան Յովհաննէս էֆէնտի, Հարցանկի Դատարանի Գլխաւոր Նախագահ Դատաւոր,
» Թոփալեան Գէորգ,
Վսեմ. Իսրահիմ պէյ, Արբանեակաց Արքունական Գրչաց Նախարարութեան,
» Խուժարեան Կարապետ էֆէնտի, Անդամ Վճռաբեկ Ատենի,
Մեծ. Կիւլպէնկեան Կիւլպէնկ,
» Ղազարոսեան Սահակ,
Վսեմ. Ղալիպ պէյ, Օք. Արբանեակաց Արքունական Գրչաց Նախարարութեան,
Մեծ. Մանուկեան Մկրտիչ,
Վսեմ. Միւնիր պէյ, Ընդհ. Բ. Արքունական Գրչաց Նախարարութեան,
Մեծ. Յովակիմեան Մինրան,
Վսեմ. Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆէնտի, Իրաւաբան Խորհրդական Արք. Գրչաց Նախարարութեան,
» Նուրեան էֆէնտի, Անդամ Պեկան Խորհրդոյ,
» Ուռնեան Արիկ էֆէնտի,
» Պաղտասարեան Օհան էֆէնտի, Տնբրին Հարկաբերութեանց Դիւանի Արքունական Գրչաց Նախարարութեան,
Մեծ. Պէրպէրեան Պետրոս էֆէնտի,
Վսեմ. Վահան պէյ, Անդամ Պեկական Խորհրդոյ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱՐԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Շքեղարժան Շաւեադ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Վէլէստինն էֆէնտի, գայմագամ Ագչէ Հիսարի։
Նոյն Նահանգին Ագչէ Հիսար գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Մէհմէտ Շէրիֆ էֆէնտի, գայմագամ Լիչի։
Նոյն Նահանգին Լիչ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Ալի Ռիզա էֆէնտի, գայմագամ Շաւեադի։
Սէրֆիչէ գաւառին Այասոֆիա գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Բաղըզ պէյ, նախորդ գայմագամ Բրգալարի։

——

Սալիսէի ատոիճան տրուեցաւ Բ. Դրան խորհրդականաց սենեկի օդնականներէն Սթէֆանաքի պէյի։

——

Զորբորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ Բէթրան գաւառակին գայմագամ Խուրշիտ էֆէնտիի։
Զորբորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Պէլկրատի օսմանեան դեսպանատան երրորդ քարտուղար Մէհմէտ Նապի էֆէնտիի, Մարտինի նախկի Բաղըզ էֆէնտիի և Դորֆուի ռումանական հիւպատոս փաստաբան Պ. Անասթաս Վիրկիւսի։

——

Կայս. հրամանաւ՝ Փարիզու օսմանեան դեսպանատան երկրորդ քարտուղար կարգուած է կայս. անձնական Դանձուն Նախարարութեան պաշտօնեաներէն Հասիպ էֆէնտի։

——

ՊԱՇՏՕՆԵԻՑ ԱՄՍԱԹՈՇԱԿԻ

Երմոական Նախարարութիւնն այսօրուընէ սկսեալ մէկ մէկ ամսաթոշակ պիտի վճարէ կառավարական բոլոր պաշտօնէից և քարտուղարաց։

——

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Կայսերական հրամանաւ՝ Բաթանի վարչութեան Նահապետ Մազհար պէյ Օսմ. Պանքային կայս. դօմիսէր անուանուած է։

• •

Օսմ. կայս. Պանքայի ընդհ. անօրէն Սբր Էտկար Վիլնսընդ չաբթուս Եդիպտոս կ'ուղեւորի արձակուրդով։

——

ՄԱԼԻՍԷՆ ԵՒ ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՆ

Երմոական Նախարարութեան եւ Օսմ. կայս. Պանքային միջեւ հաշուոց կարգադրութեան ծրագիր մը պատրաստուած ըլլալով, Նախարարաց Խորհրդոյ քննութեան ու հաստատման մատուցուած է։ Այդ կարգադրութիւն կը վերաբերի Տէրութեան եւ Պանքային միջեւ կատարուած կարգը գործադրութեանց, որոց մի քանիին վրայ հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդէ Մանիթէօ։
Ինչպէս յայտնի է, երկու տարի առաջ, երբ Մալիսէին ու Օսմ. Պանքային միջեւ հաշուոց կարգադրութիւնք եղան, կայս. կառավարութիւնն յիշեալ դրամատան կը յանձնէր, առ ի ապահովութիւն, մէկ միլիոն ոսկւոյ պարտատոմսք, մաքսային հասոյթներով երաշխաւորեալ, ու միւս կողմէ — իր պիտոյից համեմատութեամբ— կ'առնուր այն գումարները որոց պէտք ունէր զանազան վճարմանց համար։
Սակայն այդ գանձմանց համար որոշեալ սահման մը կար, վասն զի գլխաւոր կարգադրութեան հետ միեւնոյն ժամանակ ընդունուած պայմանագրոյ մը համաձայն՝ որոշուած էր որ Պանքան մինչեւ 750,000 ոսկւոյ դրամը մը պիտի դնէ կառավարութեան տրամադրութեան ներքեւ։ Արդ, այդ թուականէն մինչեւ ցարդ Պանքային կողմէ Մալիսէին եղած կանխավճարք ո՛չ միայն 750,000 ոսկին անցած են, այլ եւ 2,000,000 ոսկին։ Իրաւ է թէ կառավարութիւնը մերթ ընդ մերթ կը ընար Պանքային կողմէ եղած կանխավճարներուն ու մէկ միլիոնի մաքսային պարտատոմսից միջեւ կնցած տարբերութիւնն, հէվալէներ տալով Իզմիրի, Սուրիոյ եւ այլ նահանգաց վրայ, սակայն զանազան պարագայից բերմամբ, դաւառաց կուսակալութիւնք ամեն անգամ չէին վճարեր այդ հէվալէները։ Այս կացութեան արդիւնքն այն եղաւ որ Մալիսէն մեծ գումարի մը պարտական մնաց Օսմ. Պանքային։
Երբ Սբր Էտկար Վիլնսընդ Կ. Պոլիս եկաւ, երմոական Նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշայի հետ ծրագիր մը պատրաստեցին այդ հաշուոց կարգադրութեան համար։ Այդ ծրագիրն է ահա որ մատուցուած է Նախարարաց խորհուրդին։
Ահաւասիկ այդ ծրագրի գլխաւոր տրամադրութիւններն, միշտ ըստ տեղեկութեանց Մանիթէօ-ի։ Օսմ. Պանքան վճարման տեղ պիտի ընդունի մաքսային հասոյթներով երաշխաւորեալ մէկ միլիոնի պարտատոմսերն, որք իր քով առանց կը գտնուին, և զանոնք պիտի առնու 82-83էն, մինչ անոնց այժմեան գինն է 79։ Իր պահանջքէն այս մասը զեղչելէ յետոյ, Պանքան մնացեալին հաշուոյն տարուէ տարի 100,000 ական ոսկի պիտի տանայ։ Ասոնք են ահա հիմունքն այն ծրագրին որուն մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայէ Վսեմ. Յակոբ փաշա։ Ստոյգ է թէ հաշուոց կարգադրութեան այս եղանակն աւելի նըպատաւոր է կառավարութեան շահուց քան թէ Պանքային։ Կը մնայ այժմ Նախարարաց խորհրդոյ հաստատումն ու կայսերական վաւերացումն։

——

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆԱՑ ՀՈԳՈՒՈՏՆԵՐԸ

Ըստ տեղեկութեանց Հ-ԷՒԷ-ի ընպարապետի Դուռը Վսեմ. Մաքսուտ Սիմոն պէյի և Արսլան էֆէնտիի հետ առժամեայ պայմանագրութիւն մը կնքած է 40,000 մեդը չուխայի հայթայթման համար, մինչեւ որ զինուորականաց հագուստի պատրաստութեան համար կայս. կառավարութեան կողմէ հաստատուած գործարանք կարենան հայթայթել հարկ եղած կերպասը։

——

ԿԱՅՍ. ՀՈԳԱՐՈՒԹԻՒՆ

Վեհ. Սուլթանը տեղեկանալով որ Հաշուակալութեան Դիւանի Նախագահ Զիւհտի պէյ երկու ամսէ ի վեր անկողնոյ կը ծառայէ, պալատական պաշտօնէի մը միջոցաւ Իւր կայս. բարեւներն հաղորդած և միանգամայն դրամական պարգեւ մը շնորհած է Զիւհտի պէյի։

——

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՆ ԵՒ ՐԷԺԻՆ

Ինչպէս արդէն ծանուցուեցաւ, Ղալաթիա, Թրամուէյի գծին երկայնութեամբ գտնուող Կլավանիի վաճառատունք ու անոնց յարակից փոքրիկ խանը գնուած են Ռէժիին ու Օսմ. Պանքային կողմէ որք քանդել տալով այդ շէնքերն, այդ ընդարձակ գետնին վրայ երկու նոր շէնքեր պիտի կառուցանել տան, հոն փոխադրելու համար իրենց կեդրոնական դպրատներնին։
Թէ՛ պանքային և թէ՛ Ռէժիին հաւատարտպէս բաժին կիյնայ 1300ական կանգուն դեռին, զորս իւրաքանչիւրը գնած են 7500 ական օսմ. ոսկւոյ։ Կլավանիի վաճառատունց քանդումը պիտի սկսի ի մնայոց։ Նոր շէնքերու կառուցումն յանձնուած է ճարտարապետ Պ. Վալորիի։

——

ԵԼՄՏԱՑՈՑՑԻ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Երմոացոյցի յանձնաժողովն երէկ ինիստ գումարեցաւ ի Բ. Դուռն ընդ Նախագահութեամբ Բարձր. Մեծ-ապարքոսին և երկար խորհրդակցութիւններ կատարեց։ Յանձնաժողովը կը կազմէին Ներքին գործոց Նախարար Վսեմ. Միւնիր փաշա, Երմոական Նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշա, խորհրդական Նազիմ էֆէնտի, Երկրագործական Դրամատան տնօրէն Վսեմ. Միքայէլ էֆէնտի Փորթուգալ, Պետական խորհրդոյ անդամ Հաճի Ադիֆ էֆէնտի և Երմոական Նախարարութեան ընդհանուր հաշուակալի օգնական Սապրի էֆէնտի։

——

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Պարսկական կառավարութիւնն Ա-ԼԻ-ՆՈՒ Ա ԱԼԷՔ-ԱՆ պատուանշանի չորրորդ աստիճանը նուիրած է Արտաքին գործոց Նախարարութեան օտար թղթակցութեանց դիւանի քարտուղարներէն Էմմանուէլ Վէքիլ էֆէնտիի։

——

ՍԻՐԲԷՃԻԻ ՆՈՐ ԿԱՅԱՐԱՆԸ

Նախարարաց խորհուրդը վերջնապէս վաւերացուցած է Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան և Արեւելեան երկաթուղեաց ընկերութեան միջեւ գոյացեալ համաձայնութիւնն ի մասին Սիրբէճիի նոր կայարանին շինութեան։ Հետեւաբար շինութիւնք պիտի վերսկսին ընդ փոյթ։

——

ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

Պաշտօնական վիճակագրի մը նայելով, մայրաքաղաքիս զինուորական հիւանդանոցք, որք թուով տասն են, 1889 Նոյմ. ամսոյ մէջ հետեւեալ վիճակն ունեցած են։ Նոյմ. 1ին այդ հիւանդանոցներու մէջ գտնուող հիւանդաց թիւն է 1974։ Այդ ամսոյ տեւողութեան միջոցին 3940 հիւանդք մտեր և 4052 հիւանդք ելեր են։ Նոյեմբերի վերջն հիւանդանոցաց մէջ մնացեալ ու դարմանուող հիւանդաց թիւն է 1785։ Ընդ ամենը 77 հոգի մեռեր են այդ տասն հիւանդանոցներուն մէջ։

Գրիգոր էֆէնտի Տոնէլեան կայս. կառավարութենէն արտօնութիւն ստացած է չահագործելու համար Նիկոմիդիոյ Գանտէրէ գաւառակին և Դարահիսարը Շարգիի Համիտէյ գաւառակի Սիսօրթա գիւղախմբին մէջ գտնուած արծաթախառն կապարի հանքերը։ Նոյնպէս Միլիթոս էֆէնտի եւս արտօնութիւն ստացած է չահագործելու Դարասիի Պալեան գիւղախմբին մէջ գտնուած ածուխի հանքը։

—Բրէվզայի բերդին զինուորական բժիշկ հազարապետ Պողոս էֆէնտի Գոլոլեան, որ վերջերս մայրաքաղաքս եկած էր, գնահատելի ծառայութիւններ մատուցած է թէ տեղւոյն զինուորական հիւանդանոցին մէջ և թէ ժողովրդեան, ձրիաբար դարմանելով աղքատ հիւանդները։

—Երմոական Նախարարութիւնը նկատելով որ ոչխարահամարի ժամանակը հասած է, հրահանգ ուղղած է ի գաւառս, որ կարող պաշտօնէից ձեռամբ կատարուին այդ գործողութիւնք, մեծ ուշադրութիւն ընծայուի և ծախուց մասին եւս խնայողութիւնք կատարուին։

—Ի հաշիւ կայս. կառավարութեան ցարդ բերուած մաղէրեան հրացաններու թիւը 115,348 ի հասած է։ Այս հաշուոյն մէջ չեն գտնուիր այս և անցեալ շաբթու բերուածները։

—Կայս. հրամանաւ զինուորական նուագածուաց խումբ մը պիտի գտնուի Հիմազի զորաբաժնին մէջ։

—Ոստիկանութեան Դուռը գտնուած այն գողցուած ապրանքներն, որոց տեսաքը երեւան ելած չեն, ի մօտոյ աճուրդի պիտի դրուին։

—Օսմ. Կայս. Պանքայի Սելանիկի հիւղին նորընտիր տնօրէն Պ. Հէյնձ Իզմիրէն իր նոր պաշտօնատեղին ուղեւորած է։ Պ. Հէյնձ 12 տարիէ հետէ կը պաշտօնավարէր Իզմիրի մէջ։

—Տր. Մաքրիսի փաշա անձնական տկարութեան պատճառաւ չէ ընդունած նախագահութիւնն այն յանձնաժողովոյն որ Թուրքիոյ զանազան կողմերը պիտի չրջի հանքային ջուրերը տարրալուծելու պաշտօնով։

—Զմիւռնիոյ թերթերուն մէջ կը կարդանք թէ եմոական քննիչ Նամըգ պէյ, Զմիւռնիա ժամանելուն, անմիջապէս կընքած է տեղւոյն կառավարական սնտուկն և հաշուց քննութեան ձեռնարկած։ Նաս մըգ պէյ սկսած է քննել նաեւ տեղւոյն տասանորդի տրոց հաշիւները։

—Ատանայի Նորընտիր կուսակալ Շաքիր փաշա (նախորդ կառավարիչ Մաղնիսայի), իր պաշտօնատեղին ժամաներ եւ մեծ հանդիսիւ տեղի ունեցեր է նորա պաշտօնը վաւերացնող կայս. Ֆէրմանի ընթերցումը։

—Մինչեւ ցարդ չաբաթուան մէջ երկու օր որոշուած էր այն կանանց համար որք կ'ուզեն Հաւէքիի հիւանդանոցն երթալ և ձրիապէս դարմանուիլ։ Քաղաքապետութիւնը պաշտօնական ազդով մը կը ծանուցանէ թէ ազքատ կանայք յետ այսորիկ չաբաթն երեք օր պիտի ընդունուին, երեքշաբթի և շաբաթ՝ սովորական հիւանդութեանց համար, և հինգշաբթի օրերն աչքի հիւանդութեանց համար։

—Այս տարի ձիւնն այնքա՛ն հազուագիւտ է ի Կ. Պոլիս, որ կ'արժէ յիշատակել թէ երկու օրէ ի վեր ձեան թեթեւ պատեռնով մը ծածկուած է մայրաքաղաքս ու չրջակայքը։

—Տարտանելի տեղական կառավարութիւնն երկու մանասդբրցիներ ձերբակալած է մին իսլամ և միւսն քրիստոնեայ, որք մաճառական կեղծ ոսկիներ չրջաբերութեան կը հանեն եղեր։

—Այսրնի գաւառական լրագրոյն տեղեկութեանց համաձայն Այտընի՝ նահանգին 305 տարւոյ հասոյթք, ի բաց առեալ տասանորդի տուրքն, 59 868 204 զրուշ ըլլալով, մինչեւ անցեալ դեկտեմբերի վերջը 40 904 027 զրուշ գանձուած և յունվարի սկիզբն 19 միլիոն զրուշի մօտ չգանձուած հասոյթք մնացած են։ Այդ հասոյթից 300էն մինչեւ 304 տարւոյ ընկիզրն եղած չգանձուած մասը 53 միլիոն զրուշ էր, ուրկից, մինչեւ դեկտեմբերի վերջը, 11 միլիոն զրուշ գանձուած է։

—Պրուսայի Քիրմասթի գաւառակին մէկ գիւղին մէջ պանդարան երեւան ելած ըլլալով, տեղական կառավարութիւնը հարկ եղած միջոցները ձեռք առած է արգիլելու համար այդ սխտի ճարակումը։

—Կայս. բժշկական վարժարանին մէջ մրցման քննութիւն մը բացուած է նոյն վարժարանի դիպլոմներու գանձման օգնական ուսուցչի անուանման համար։ Այս քննութեան պիտի կրնան մասնակցիլ միայն բժշկական վարժարանի չրջանաւարտ զինուորական բժիշկներ։

—Ըստ տեղեկութեանց Սադ-ի Մախսուսլի վարչութեան հաշուակալ Նէֆիպ էֆէնտի հրաժարեցուցած է իւր պաշտօնէն։

—Զեռնհաս իշխանութիւնն հրահանգ ուղղած է ի գաւառս, որ հանգստեան թոշակի համար կառավարական պաշտօնէից ամսաթոշակներէն վար դրուած հինգ առ հարիւրն, փոխանակ ուղղակի հանդստեան թոշակի վարչութեան դրկելու, յանձնուին գաւառաց տէֆթէրտարներու, հաշուակալներու և այլ այդ կարգի պաշտօնէից։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՑԻ

Ֆրանսական խմբին առաջին երգչուհի տիկին Մունիէ հասած ըլլալով վերջապէս, այս գիշեր պիտի ներկայացուի
ԼԱ ԲԸԹԻԹ ՄԱՌԻԷ
LA PETITE MARIÉE

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԴՈՐՏԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Բարիզ, 10 փետր.

Ժ. դե Տէ՝ կ'ըսէ թէ հանրային կարծիքը, գաւառով Օրլէանի գքսին ձեռնարկը, սա է թէ դուքսը գործած չէ փառասէր թեկնածուի մը կամ խռովարարի մը պէս։ Դատարանին վճիռը տրուելէն ետք, կը յարէ Տէ՝, Հանրապետութեան Նախագահին պիտի մնայ միջամտել իւր հեղինակութեամբ։ և իրեն համար ասկից լաւագոյն առիթ չկայ ի գործ դնելու իւր ներման իրաւունքը։

Բարիզ, 10 փետր.

Նախարարապետ Պ. Թիւար, Մանիտոտ։ տրական Պորսային բացման հանդիսին առթիւ ատենաբանութիւն մը ընելով, բաւ թէ իւր քաղաքական յայտագիրն է ուսումնասիրել անտեսական լուրջ խնդիրներն որք կը հետաքրքրեն բոլոր կուսակցութիւնները։ Մաքսային սակագնոյ մասին, կարեւոր է արդար կշիռ մը պահել բոլոր շահուց մէջ և հաւասար կերպով գոհացնել զայնս։ Այդ մասին վերաբերեալ խնդիրները շատ կնճռոտ են, պէտք չէ անխորհուրդ յանձնառութիւններ կնքել։ Ցորչափ երկրին վստահութիւնը վայելէ, նախարարութիւնը պիտի շարունակէ իր խաղաղասիրական և յառաջդիմական գործը։ Կառավարութիւնն արթուն և հաստատակամ պիտի ըլլայ, բայց ոչ մէկուն ազակցութիւնը կը մերժէ։ կը փափաքի ամէն ֆրանսացիներու միութեան և հաշտութեան։
Հացկերոյթի առեն, Պ. Թիւար բաժակաճառին մէջ ըսաւ թէ կառավարութիւնը կը ջանայ առաւելագոյնս հանդիսացնել հաւասարութեան և խաղաղութեան քաղաքականութիւն մը և ապահովել երկրին մեծութիւնն ի ներքուստ եւ յարտաքուստ։ Հաստատեց թէ նախարարութիւնը միաբան է, և եզրակացնելով՝ բաժակ առաջարկեց բանակին, որուն արութիւնն, որ ոչ մէկուն կ'սպառնայ, երաշխիք մըն է երկրին ապահովութեան։

Բարիզ, 10 փետրուար

Երեսփոխանաց Ժողովը 171ի դէմ 320 ձայնով մերժեց առաջակողմեան երեսփոխան Պ. տը Դաղնով տը Բռատինի մէկ առաջարկն, որ կը պահանջէր Հնչել թեկնածուներուն դէմ հրատարակեալ աքսորման օրէնքը։ Դատական գործոց Նախարար Պ. Թէվենէ ըսաւ. «խռովայոյզ չրջանի մը յաջորդ օրն և ծանօթ դաշնակցութենէն (այսինքն միապետականաց և պուլանժէականաց միութենէն) ետքը, չենք կրնար չնչել աքսորման օրէնքը։»

Պերլին, 10 փետրուար

Հէրպէրդ ֆոն Պիզմարք կոմսը նամակ մը ստացաւ «Եկեղեցւոյ առաքելական ընկերութենէն», որով սա շնորհակալութիւն կը յայտնէ այն թանկագին ծառայութեանց համար զորս Վիսման հազարապետը մատուցած է միսիոնարներուն յԱրևելեան Աֆրիկէ։

Թէրլրձ, 10 փետրուար

Պոհեմիոյ գերման կուսակցութեան ներկայացուցիչներուն դումարումը միաձայնութեամբ ընդունեց որոշումը, որով գերման կուսակցութիւնը կը յայտարարէ թէ դոհ է եղած իրաւախոհութենէն, որ ի վեր կը հանէ Աւստրիոյ Դիւրանիներուն համերաշխութիւնը։ Ժողովը հեռագիր մը ուղղեց առ Նախարարապետ կոմս Թաաֆֆէ, խնդրելով որ կարելի մատուցանէ իր հաւատարմութեան և երախտագիտութեան հաւատիքը։

Փարիզ, 10 փետր.

Մէմորէ-ալ Տիբլոմ-ին կըսէ թէ Պրիսօ զօրավարին Հռոմի ֆրանսական դեսպան անուանման լուրը կանխահաս է. Պ. Սրիւլլէր ո՛ր և է որոշում չ'պիտի տայ, Բեղրսպուրգի դեսպան Պ. տը Լապուլէյի Բարիզ ժամանելէն առաջ։

Հռոմ, 10 փետր.

Թագաւորն ընդունելով Մերակոյտին ու Երեսփոխանաց Ժողովոյ ցաւակցական ուղերձներն Առսթոյի գուքսին մահուան առթիւ, պատասխանեց թէ գորովանաց այս մեծ արտայայտութիւնք պարտք կը դնեն իր վրայ հայրենեաց զոհել ընտանեկան միւնոյն զգացումները։

Լիզպոն, 10 փետր.

Կոնտ տը Բարբոսա կանխահաս կը նկատէ այն զրոյցները թէ անգլերուդուկալեան վէճը կարգադրելու համար Եւրոպական Տէրութիւնք դեսպանախորհուրդ մը պիտի դումարեն։

Բարիզ, 10 փետր.

Թան կը ծանուցանէ թէ Բարիզի կոմունէին նամակ մը ուղղած է Պովուառ մարքիզին, յորում կ'ըսէ թէ ինք ապահով է որ իւր որդին ամեն ժամանակ և ամեն պարագայի մէջ պիտի գիտնայ իւր պարտականութիւնը կատարել։

Պելկրատ, 10 փետր.

Վէլէրէ Նօվ-ին կը պատմէ թէ երեք պուլկար երիտասարդք, իրենք զիրենք սերբիացի կեղծելով, իբր աշակերտ մնած են Սավա ընկերութեան գիշերօթիկ վարժարանը։

Զարա, 10 փետր.

Զարայի եպիսկ. Տ. Թէօտոր Քնէէվի մեռաւ։

ԱՐԵՒԵԼ. ՀԵՌԱԴՐ. ԴՈՐՏԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

Բեղրսպուրգ, 10 փետր.

Դեսպանական չրջանակներուն մէջ զրոյց կը պտրտի թէ կարելի է որ ֆրանսական դեսպան Պ. տը Լապուլէ խնդրէ իր պաշտօնէն ելլել։ եթէ ֆրանսական կառավարութիւնն ընդունի նորա խնդիրքը, կը դուշակուի թէ յայտնդը պիտի ըլլայ Կ. Պոլսոյ ֆրանսական դեսպան Պ. տը Մոնդէպէլլօ։

Պրուսէլ, 11 փետր.

Մարոգի կայսեր կողմէ Պելճիոյ թագաւորին զրկուած դեսպանութիւնն երէկ ատ հասաւ, և կայսրանին մէջ պաշտօնապէս ընդունեցաւ կառավարութեան պատուիրակներէն։ Ընդունելութիւնը շատ սիրալիր հանդամանք ունէր։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 30 յունուար

ԸՆԹԱՑԵՍ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐՈՑ

3 ամս. Լանդրայի վրայ (Պանքային)		109 7/8
3 » » » (վճարելի)		109 1/4
3 » Բարիզի » (պանքային)		22 85
3 » » » (վճարելի)		22 92 1/2

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. (Մինչ. Դ. Սերի		19 25
Զօրաւոր գոցուելէն վերջը	»	19 95
Բերայի մէջ	»	19 26
Առաւօտուն բացուելաս	»	19 26 1/2
Կէս օրին	»	19 26 1/2

ԻՕԹԻԳԻԱԶԸ ՏԱԼԻԷԼԻ

Երէկ երեկոյ		44 3
Այս առաւօտ		44 31
Կէս օր		44 31

ԸՆԹԱՑԵՍ Ա'ԴԷԹԼԻՈՅ

Փոխառութիւն	A. Սերի	41 10
»	B. »	24 25
»	C. »	19 26 1/2

ԲԱՆԿԵՏՈՄՍԵՍ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Ակցիա Լիր.	4 28
Գրէսի Ժէնէրալ	Ակցիա »	8 23
Պանք տը Ֆրանս	» »	7 14
Սօս. Նասիոնալ	» »	4 32
Թրամուէյ	» »	474
Բանկի երկաթուղի	Ֆր.	74 1/8
Ցպլիկատան տը Բրիսիլիէ	»	— —
Բանքէթուզի Լավրիսսի		123

ԸՆԹԱՑԵՍ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ՀՐԼ.	100
2) Ֆրանքոց	»	87 26
Անգլիական ոսկի	»	110 13
Իմպերիալ	»	90 5
Գերմանիայ	»	51 10
Բուպլի թղթագրամ	»	8 33
» արծաթ	»	77
Մէճ. արծաթ. (ասորը)	»	108 24
Վենետոց	»	103 20
Ջենեզոց	»	103 20
Մէհիտիէ	»	100 20
Թասֆիկէ	»	9 10

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 0 փետրվար ժամ 4 վայր 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 3 %	87 80
» » 4 1/2 %	105 70
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Դ.	18 15
Օսմանեան երկաթուզի	74 50
» Ռէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթոման	535 87 1/2
Փրէսթ Լիոնէ	722
Իտալական Ռանթի 5 %	94 10
Էգիպտական 5 %	456
Բրիսիլիէ Թիւրք	488
Եգիպտական միացեալ	471 62 1/2
Պանք տը Բարի	785
Օսմ. մաքս. արժէթուղթի	408 75
Լաւէրիի ջրանցք	2283 75
Սպանիական արտաքին	72 11/16
Հէք Լանդարայի վրայ	25 31

Լոնտոն, 10 փետր. ժամ 6 վայր — երեկոյ

Ռնդէլ. քոնսոլիտէ		97 3/8
Օսմ. » Սերի Դ.		17 3/4
» » » » գոց		— —
» » » A		41 3/8
» » » B.		24 3/8
» » » Գ.		17 3/4
Փոխառութիւն 1877		101 1/2
Պանք Օթոման		11 1/4
Եգիպտական միացեալ (Ինդիգիէ)		93 7/16
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)		103 1/2
Ֆայրա Սանիէ		83 1/2
Ֆօնտանիայ (փոխառ. Բուչիլը)		102 1/2
Հելլենական 5 %		89 3/4
Մոնթօրլ »		74 3/8
Իտալական 1889		94 1/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		25 81

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 10 փետր. ժ. — վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 3 %	87 76
Օսմանեան քոնսոլիտէ Դ.	18 10
Օսմանեան երկաթուզի	74 37 1/2
Եգիպտական միացեալ	474 06

Վիեննա, 10 փետր. ժամ — վայր —

Օսմանեան երկաթուզի	36 10
» Ռէժիի բաժնեթուղթք	116 25
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	118 75(?)

Պերլին, 10 փետր. ժամ — վայր —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 45
Բուպլի թղթագրամ	222 50
Օսմանեան երկաթուզի	81 10
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սերի Դ.	17 70

ՄՈՒՍԱ. ՊԼԻՑԻ ԴԱՏԸ

Մեր վաղուան թուով պիտի հրատարակենք Մուսա պէյի դատախազներէն կարաւանապետ Ալի աղայի նախնական հարցաքննութիւնն, Դատական Նախարարութեան ձեռնարկ Մեհ-էյ պաշտօնական լրագրէն առնելով։

ԶՄԵԿԱԾԱԼԴԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Կարճ պատասխան մը տանք Զմեկածադցիներուն։—Նախ իրենց յարուցած մութէվելլիին չենծու ըլլալուն երկու ապացոյց։
Առաջինն այն է թէ ազգային վագֆներն Ս. Պատրիարքը հօրմէ ի գատ մութէվելլի չունին և չեն կրնար ունենալ։ դէթ այպէս կը պնդէր Ազգ. Պատրիարքարանը Տիվրիկցւոյ վագֆի խնդրոյն առթիւ։ Կ'երեւի թէ մոռցած ըլլալու է այս մնատուր անցեալը Զմեկածադցի խոհվէճին իբրեւ ազգային մութէվելլի մը ներկայացնելու համար իր իլմիխապէրով։
Երկրորդ այն է որ եթէ իրօք մութէվելլի մը

Զմկածագոց միւթէվէլլիին պէս չինծու են։

Իրենց պարտքը հատուցանել չուզող պարտատէրներուն սովորական հընարքն է սուտ պարտատէրներ յարուցանելով, ճշմարիտ առնելիքին յատկացուած ստացուածքին մէկ մասը անուղղակի ետ առնել։ Պէտրոս Երանոսեան իր այս պարտաւորութեան մէջ չէ թերացած, զոր անգիտանալ ձեւացնելն հէմիշերիական եռանդ մը միայն կ'ապացուցանէ բայց ոչ ազդասիրութիւն։

Այդ պարտքերն այնքան շինծու են որ ատոնց պատրաստութիւնն շատ առաջէն իմացուած, հայտնուած և նոյն իսկ Ազգ. Պատրիարքարանի ալ ծանուցուած էր գրաւոր կերպիւ, ահաւասիկ ի՛նչ առթիւ։

Պարտատիրոջ արգելքի տակ գտնուող ապրանքը ասկից շատ առաջ պիտի ծախուէր գործադիր իշխանութեան կողմէ։ Պատրիարքարանէն իէ մուխտարը մը կ'ուզուէր միայն աճուրդի սկսելու համար, իսկ՝ ուխտարը զոր Ազգ. իշխանութիւնը կ'երկարաձգէր ու եկեղեցւոյ փաստաբանը, յատուկ խնդրագրոյ մէջ, (զոր հետաքրքիրք կրնան գտնել Պատրիարքարանի դիւանատանց մէկ անկիւնը) դառնապէս կը գանգատէր այս դժուարութիւններէն։

Յիշեցնելէ վերջը թէ ազգի ու եկեղեցւոյ դրամն է որ այդ իշխանապէրին չնորհիւ պիտի դանձուի, յիշեցնելէ վերջը որ ամէն յապաղում աննախատեսելի վնասներ կրնայ առթել, եկեղեցւոյ փոխանորդը կ'աւելցնէր ի մասնաւորի։ «Պարտատէրը այս երկարաձգումներէն պիտի օգտի, ինչպէս յայտարարած է բերանացի, սուտ առնելիքներ երկուսն հանելու և իր պարտուց մեծագոյն մասը չի հատուցանելու համար։»

• • •

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՆԻԿՈՄԻԴԻԱ, 24 յունուար

Յայտնի է թէ 4-5 ամիս առաջ Նիկոմիդիոյ գաւառի մէջ յարուցեալ ինչ ինչ խնդրոց առթիւ Առաջնորդ Գեր. Ստեփան եպիսկոպոս հրաժարական տուաւ։ Սակայն գաւառական Ազգ. Ընդհանուր ժողովը խորին գոհունակութիւն յայտնելով Նորին Սրբազնութեան բազմարդիւն գործունէութեանհամար,միահամուռ քուէով մերժեց Նորա հրաժարականն և միանգամայն որոշեց յաջորդ նխատով մը իրական կարգադրութիւն մը ընել ազգային առաջնորդական տրոց հաւաքման համար, որպէսզի Առաջնորդ սրբազանը գրամական գժուարութեանց չը բաղխի։

Անցեալ կիրակի օր ժողով գումարեցաւ այդ առթիւ, սակայն երեսփոխանութիւնը մեծամասնութիւն չունենալով ոեէ որոշման չյանգեցաւ։

Երեսփոխանաց գումարումէն յետոյ ժողովականք միաձայնութեամբ երկու եկեղեցական և երկու աշխարհական երեսփոխաններ ընտրեցին Ս. Առաջնորդն առաջնորդարանէն երեսփոխանական ժողովը հրաւիրելու համար։ Բոլոր երեսփոխանք յստակայս եւ պատկառանք ընդունեցին զՍրբազան Առաջնորդն, որ փոխանակ նախագահական աթոռի վրայ բազմելու, պարզ աթոռի վրայ նստաւ։ Ցարութիւն է. Պէյազեան յանուն ժողովոյ խնդրեց Գեր. Ստեփան եպիսկոպոսէ որ նախագահական աթոռի վրայ բազմի։ Նորին Սրբազնութիւն մտաւորապէս հետեւեալ կերպիւ խօսեցաւ։ «Շնորհակալ եմ պատկառելի ժողովդ որ պատիւ կ'ընէ ինձ պատգամաւորութեան միջոցաւ ատ հրաւիրելու զիս, շնորհակալ եմ նմանապէս որ երեսփոխանութիւնդ վերստին ինձ կը վստահի այս ընդարձակ վիճակի հովութիւնն, որուն արժանի չեմ։ Գալով նախագահական աթոռին վրայ բազմելուն, տակաւին չեմ կրնար ընդունիլ Պատ. Երեսփոխանութեանդ սոյն առաջարկն մինչեւ որ վերջնապէս չը լուծուի մուգաթայի խնդիրը։ Սակայն եւ այնպէս ինչպէս որ մինչեւ հիմա աշխատած եմ պիտի շարունակեմ աշխատիլ դարձեալ, եւ ուր որ կոչէ զիս ժողովրդեան ձայնը չը պիտի թերանամ երթալու, համաձայնութեամբ գաւառ. վարչութեան որ միշտ հաներաչխ եղած է եւ է իմ ամէն ձեռնարկութեանց։»

Երեսփոխանները ժողովէն յետոյ խըմբովին ելան առաջնորդարան, ուր Ստեփան եպիսկոպոս ընդարձակօրէն խօսեցաւ Ազգ. և առաջնորդական տրոց հաւաքման անկարելիութեան վրայ, ի նկատ առնելով ժողովրդի աղքատիկ և ծանրաբեռնեալ վիճակն, բացատրեց թէ երջանկայիշատակ Ներսէս Պատրիարք իւր հոգեւոր ծնողն 1871-1873 ազգային և առաջնորդական տուրքերն հաւաքել չը կարենալէ զատ շուրջ 15,000 զուրուշ անձնական պարտքի ալ ենթարկեցաւ։ «1873 ին Հոգելոյս ծնողիս հետ կէյվէի Օրթագեղն էինք, յուսահատած էր այլ եւս և օր մը ըսաւ ինձ, Ստեփան վարդապետ, ասանկ երթալով Պոլսոյ տունը պիտի վաճառեմ պարտատէրներուս և դարձեալ օգուտ մը չը պիտի ըլլայ, ուստի ամէն բան քեզ կը թողում ու ես Պոլիս կ'երթամ ալ չը դառնալու պայմանաւ։» Ստեփան վարդապետ կը յաջողի իւր հոգեւոր հօր պարտքերն վճարել և հատուցանել Պատրիարքարանին 71-73 մնացեալ ազգային տուրքն մօտ 15 հազար զուրուշ։ 1874 էն ցարդ Ազգ. եւ Առաջնորդական տրոց համագումարն կը հանի մօտ 1,000,000 զուրուշի, որոյ 400, հազարն միայն առնուած է, սակէ եւս շուրջ 100,000 զրուշ զրկած է Պարիարքարան իբր Ազգ. տուրք, 100,000ն նուէր թողած է ժողովրդեան եկեղեցեաց կամ դպրոցներու շինութեանց համար։ Իսկ մնացեալ 200,00 զուրուշին և իւր ժամուցներով 18 տարուան մէջ կառավարած է առաջնորդարանն եւ ապրած է ինքն։ 600,000 զրշ տակաւին առնելիք ունի ժողովրդէն։ Առաջնորդն ի նկատ առնլով իրաց սոյն վիճակն, ըստ թէ հարկ է թեթեւցնել ժողովուրդն իւր այս տուրքէն եւ միայն այնչափ տուրք նշանակել որ առաջնորդարանն անով կարենայ իւր անհրաժեշտ գործերը տեսնել, առ այժմ հարկ չկայ պերճութեան, քանի որ այդ պերճութիւնը պիտի գոյանայ շոր հացի կարօտ ժողովրդի լումաներէն, եւ միանգամայն յարեց թէ տուրքերն ըստ կարողութեան պէտք է նշանակել։

Առաջնորդի սոյն բացատրութիւններէ յետոյ երեսփոխանները մեկնեցան յաջորդ նստի գումարումն վարչութեան որոշման թողլով։

Հետեւեալ օր Գաւառ. Խառն ժողովն որոշեց որ Ս. Առաջնորդն մեկնի ի Մեծ Նոր գիւղ Նալոյայի, ուր Պուրսայէն կաթոլիկ վարդապետ մը եկած կը ջանայ հաւատացեալներ գտնել, այլ տակաւին յաջողած չէ։ երկու տարի առաջ այդ գիւղացիներէ քանի մը տասնեակ ընտանիք ինչ ինչ ծանր խնդիրներու պատճառաւ կաթոլիկութիւն ընդունած էին կաթոլիկ վարդապետի մը քարոզութեան վրայ։ Այդ վարդապետ կը խոստանար գիւղացւոց նոցա գործը կարգադրել կաթոլիկ պատրիարքարանի միջոցաւ։ Ստեփան եպիսկոպոս անդ երթալով, իւր քով կը կոչէ կաթոլիկ եղող ընտանիքներն մի քանի օր շարունակ համոզելէ յետոյ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ գիրկը կը դարձնէ գնոսա, 500 զրշ. ճանապարհածախս տալով կաթոլիկ վարդապետին Պոլիս կը զրկէ եւ ապա ինքն ալ անձամբ կ. Պոլիս եւ Պուրսա կ'երթայ ու կը տնօրինէ նոցա գործերը։

Պէտք է խոստովանիլ թէ Նիկոմիդիոյ Գաւառ. արդի վարչութեան ատենապետ Աղաստան էֆ. եւ անդամներն, Պէյազեան, Տօքթ. Աշոտ, Ռուբէն եւ Ներսէսեան էֆէնտիք արժանի են կատարեալ գոհունակութեան որ ամէն պարագայից մէջ հաներաչխութեամբ կը գործեն առաջնորդ Սրբազանի հետ։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԴԱՏ ՄԸ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ-ՄԻՒՆԻԽ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ տարի հրդեհի մը մէջ այրած էր Պ. Անասդասիատիսի տունն ի Գատրգիւղ, ապահովագրեալ Համպուրկ Միւնիխ Ապահովագրական ընկերութեան կողմէ։ Ընկերութիւնն, ինչպէս սովորութիւն է, կանոնադրեալ քննութիւնը պահանջած էր, ապահովագրութեան մուրհակին համաձայն, վճարելու համար կալուածատիրոջ պահանջած գումարը։ Կալուածատէրը քննութիւն ընդունած չըլլալով, երկուց կողմանց միջեւ կարծեաց անհամաձայնութիւն ծագած էր, որ տեղական մամլոյն մէջ արձագանգ գտաւ։

Ատոր վրայ գործը Առեւտրական առաջին դատարանին առջեւ ելաւ։ Պ. Անասդասիատիսի լիազօր ներկայացուցիչ Պ. Միլիտիսի և Ընկերութեան փաստաբան Պատսեան Պետրոս էֆէնտիի դատավարութիւնք օգտակար ծանօթութիւններ կը պարունակեն ի մասին երկուց ապահովագրելոց և ապահովագրական Ընկերութեանց միջեւ առկախ մնացած խնդրոյն։ Հետեւաբար, զայնս կը համառօտենք հոս։

Պ. Միլիատիս կ'ըսէ որ իր փոխանորդեալն թէեւ հրդեհէն յետոյ 50 ոսկի ըստացեր է ի հաշիւ 400 ոսկւոյն որ արձանագրուած է մուրհակին մէջ, զոր ցոյց կուտայ դատարանին, մնացեալը մերժելուեր է Ընկերութենէն խախտում պատրուակներով, և այս բանս ապահովագրելոց շահերուն վնասելու և հանրային վստահութիւնը խանգարելու բնութիւնն ունի։ Արդ, Ընկերութիւնք պարտաւոր են, առանց դժուարութիւններ յարուցանելու, վճարել մուրհակին մէջ արձանագրուած գումարը։ Ադկից կը հետեւի թէ քննութեան պայմանը, զոր ընկերութիւնն յառաջ կը բերէ, օրինաւորապէս ոչինչ ըլլալով, անոր գործադրութիւնն հարկաւոր չէ։

Մնաց որ, անհնարին էր քննութեան ձեռնարկել հրդեհէն ոչնչացեալ կալուածի մը վրայ։ Բաց ատսի, ապահովագրելոց մեծ մասն առաջուց չհասկնալով ապահովագրութեան մուրհակներու պայմաններն որք ֆրանսերէն խմբագրուած են, այդ պայմանները չեն կրնար ընդունելի ըլլալ։ Կ'ուզրակացնէ խնդրելով որ Ընկերութիւնը դատապարտուի հատուցանելու յիշեալ գումարին մնացորդն, ինչպէս և ընդհանուր ծախքերը։ Միանգամայն դատարանին կը ներկայացնէ ապահովութեան մուրհակ մը և քննութեան տեղեկագիր մը։

Իր պատասխանին մէջ, Պապեան Պետրոս էֆէնտի կ'ըսէ.

Իրաւ է որ ինչ ինչ ապահովագրական Ընկերութիւնք մերթ չեն կատարեր իրենց յանձնառութիւնները, կորուստ կը պատճառեն շահակիցներուն և կը խախտեն հանրային վստահութիւնը, բայց ճշմարիտ է նաև որ ինչ ինչ մարդիկ, շահադիտութեամբ, իրենց կալուածները կ'ապահովագրեն բարձր սակագնով և ապա կ'օգտուին իրենց կալուածին այրելէն, որ մերթ յառաջ կուգայ չարադիտութեամբ, անհոգութեամբ և մերթ իրենց կամքէն անկախ պատճառով մը։ այսպէս իրենց գործ կ'ընեն իրենց կալուածին արժէքէն մէկ քանի պատիկ բարձր հատուցում ստանալ Ընկերութիւններէն։

Ապահովագրական Համպուրկ-Միւնիխ Ընկերութիւնն հանրային վստահութիւնը գրաւած է այնու զի ո՛չ միայն դրամագլուխը պաշտօնապէս հաստատուած է Համպուրկի կառավարութենէն և երկու միացեալ Ընկերութիւններէ կը բաղկանայ, այլ նաեւ իր վճարմունք կը կատարուին Ներսէսեան Պանքային ձեռամբ, բան մը որ աւելի երաշխաւորութիւն կ'ընծայէ իր յաճախորդներուն։ Մնաց որ, իր կարողութեան ապացոյցները տուած է մինչեւ ցարդ վճարելով, ի գոհունակութիւն շահակիցներուն, խնդրոյ առարկայ եղած գումարէն շատ աւելի կարեւոր գումարներ։ Մէկ օրինակ մը տալով, որ կ'ապացուցանէ այս Ընկերութեան հաստատութիւնը, վճարած է, ինչպէս ծանուցուած է Ժ-ռ-ռ-ալ Էնդէբէ-ֆնալ թէվ ռէ-էբ-ռէ-ի 623 թուոյն մէջ, 490,900 ֆրանքի գումար մը ի Գոլոնիա տեղի ունեցած հրդեհի մը վրայ։

Հետեւաբար Պ. Անասդասիատիսի բուռն խօսքերն ընդդէմ Ընկերութեանս կարողութեան, թէ՛ ասկից առաջ և թէ՛ դատարանի առջեւ, ոչ է ազդեցութիւն չեն կրնար ունենալ։ այսպէս, այդ խօսքերը չկրցան իր գծած ուղիէն չեղեցնել Ընկերութիւնն, որ, ապահովագրութեան մուրհակին զօրութեամբ և քննութենէն յետոյ, միշտ հրաւիրեց զՊ. Անասդասիատիս գալ գանձել իր տանը իրական արժէքին գումարը, զոր Պ. Անասդասիատիս մերժած է մինչեւ հիմա։ Ապահովագրելոց մեծ մասն իրր փոխանակագիր կը նկատեն այն ապահովագրութեան մուրհակներն որոց տարեկան պարգեւը կը վճարեն, առանց տեղեկանալու այդ մուրհակներուն էական պայմանաց։ այսպէս և մեր հակառակորդը կը ջանայ հարկադրել Ընկերութիւնն որ վճարէ իրեն որոշած գումարը, նոյն իսկ եթէ իրական կորուստն բարձր ըլլայ այդ գումարը։ Արդ, ապահովագրական Ընկերութեանց ճշմարիտ նպատակին և այդ Ընկերութեան Թ, Ժ, ԺԱ և ԺԲ յօդուածներուն համաձայն, ապահովագրական Ընկերութիւնք չեն կրնար շահու աղբիւր մը ըլլալ ապահովագրելոց համար։ Այս ընկերութիւնք պարտաւոր են միայն վճարելու, հրդեհի պարագային մէջ, ապահովագրեալ ընչից իրական արժէքն և ապահովագրելոց կրած վնասը։

Ապահովագրութեան գումարը, կանխաւ փորձագէտներէ հաստատուած ըլլայ թէ ոչ, չկրնար կալուածին իրական արժէքէն աւելի ըլլալ։ ենթադրելով որ այդ գումարն այդ արժէքէն գերազանց ըլլայ, ապահովագրեալը չկրնար յառաջ բերել զայն իբր պահանջում մը, անոր համար որ մուրհակին մէջ արձանագրուած է։ Ցիշեալ գումարն Ընկերութեան պատասխանատուութեան սահմանը կ'որոշէ հանդէպ ապահովագրելոյն։

Մեր հակառակորդն, որ ապահովագրութեան մուրհակին պայմաններուն մէկ մասը կ'ընդունի, մուրհակ՝ որ չտարբերիր առեւտրական Քաղաք մը, նմանապէս պարտաւոր է ընդունելու նոյն մուրհակին մէջ պարունակեալ այն պայմաններն որք ի վեր անդրյի չուեցան։ Այն ատեն հարկ է ձեռնարկել պահանջուած քննութեան, խնդրարկուին պահանջումը իրական եւ արդարացի գումարին բերելու համար, որ ատեն պիտի տեսնուի թէ այդ պահանջումն իր կրած վնասէն գեր ի վեր է։

Կարելի չէ ընդունիլ իր առարկութիւնն ընդդէմ Ժ. յօդուածին վերոյիշեալ պայմաններուն գլխաւորին, որուն համեմատ Ընկերութիւնք չեն ընդունիր, ապահովագրութեան մուրհակին մէջ անցուած գումարին համեմատութեամբ, իրական կորուստն վար վնասները։

Քաղաքային դատաւարութեան 62րդ յօդուածին համաձայն, ընդունելի կը նկատուի ամէն պայմանագրութիւն որ հակառակ չէ սովորութեանց, բարեկարգութեան և հանրային շահուն։

Արդ վերոյիշեալ պայմաններն ոչ միայն համաձայն են յիշեալ յօդուածին, այլ նաև ապահովագրութեան ընկերութեանց կողմէ ձեռք առնուած միջոց մըն են՝ ի պաշտպանութիւն հանրային շահուն։ Ենթադրելով որ ապահովագրութեան ընկերութիւնք արտօնեալ և հարկադրեալ ըլլան ընդհանրապէս վճարելու մուրհակին մէջ որոշեալ գումարն՝ ինչ որ ալ ըլլայ, առանց տեղեկութիւն առնլու ապահովագրելոց կրած վնասին վրայ, քանի որ այդ Ընկերութեանց գործողութեանց մեծ մասը գործակալութիւններով կը կատարուին, կարգադրութեան այդ եղանակը բնականաբար շահու առիթներ պիտի տար այդ գործակալութեանց և ապահովագրելոց համար։ Բաց ատսի, այն իրողութիւնը թէ կալուածներ պիտի ապահովագրուին իրենց իրական արժէքէն շատ աւելի բարձր գումարի մը՝ գործակալութեանց և ապահովագրելոց միջեւ համահամ հաւանութեամբ, տեղի պիտի տար շատ հրդեհներու, որք յառաջ պիտի գային չարադիտութեամբ, մերթ արկածով և անհոգութեամբ, յառաջ բերելով շատ աղքատաց տուներու ոչնչացումն, բան մը որ ապացուցուած է բազմաթիւ դէպքերով։

Այսպէս այս աղէտները պարզապէս յառաջ կուգան սա իրողութենէն որ ինչ ինչ Ընկերութիւնք՝ ապահովագրելոց կրած վնասներէն աւելի գումար կը վճարեն, չեն համակերպիր քննութեան պայմանին և չեն արգիլեր ապահովագրութեան շահագործումը հասարակութեան ձեռամբ։ Ուստի և, ներկայ դատիս մէջ, Ընկերութիւնը, քննութիւն պահանջելով, — գումարը զեղչուի թէ ոչ, —չակ մը չ'սպասեր անկից։ իր նպատակն է բարոյական պարտականութեան մը կատարումն։ Ամէն պարագայի մէջ, այդ քննութեան գործադրութիւնն, յանուն հանրային շահուն, մարդկութեան մատուցուած ծառայութիւն մը պիտի ըլլար։ Մնաց որ, թոյլ տրուի ինձ յարգանօք դիտել տալ դատարանիդ թէ եղեռնադատ ատենին ներկայացած ամբաստանագրերն ի մասին այն անձանց որք հրձիգութիւն ըրած են, ամբաստանելոց մեղադարտութեան ապացոյց մը կը նկատեն սա իրողութիւնը թէ իրենց կալուածներն ապահովագրեալ տուած են անոնց իրական արժէքէն աւելի բարձր գումարներով։ Հետեւաբար անոնք որք իրենց կալուածներն իսկական արժէքէն բարձր գներով կ'ապահովագրեն և այս պատճառաւ եղեռնադատ ատեանները միջոցաւ պատժոց կ'ենթարկուին, միեւնոյն գործերու ու արարքներու համար առեւտրական դատարանին առջեւ պիտի օգտուին։

Ապահովագրական Ընկերութիւնք յաչքս իրենց կառավարութեանց նկատուած ըլլալով իբր հոգածու վերոյիշեալ պայմանաց գործադրութեան՝ ի պաշտպանութիւն հանրային շահուն, և օրէնքն ալ զիրենք հարկադրելով այս բանին, քննութիւնը պարտաւորիչ է օրինաւորապէս։

Գալով հակառակ կողման ներկայացուցած բարբարանքն ի մասին ապահովագրելոց անգիտութեան՝ ապահովագրութեան մուրհակներու լեզուին, պիտի պատասխանեմ թէ ապահովագրեալք լաւ էին ընդունած կը սեպուին այդ մուրհակներուն տրամադրութիւնները, որովհետեւ անհնար մը չկրնար օրինաւորապէս զերծանիլ պատասխանատուութենէ մը՝ ի մէջ բերելով իր անգիտութիւնը պաշտօնագրի մը լեզուին զոր ընդունած է եւ պաշտօնապէս ցոյց կուտայ։ Այս փաստս կը հաստատուի արդէն սա իրողութեամբ թէ օրէնքն առանց զանազանութեան կը պատժէ անգէտներն և ոչ-անգէտներն, միմիակ լեզուաւ գրուած տրամադրութեանց համաձայն։

Գալով մեր հակառակորդին վերջին առարկութեան թէ անկարելի է քննել հրդեհէն ոչնչացած տուն մը, այս գործը լոկ արհեստագիտական է։

Քննութիւնը կարելի է չէնքին մնացորդներէն, ձեւէն և շրջագիծէն ինչպէս և ապահովագրութեան մուրհակին մէջ եղած նկարագրութենէն, որ կը վերահաստատուի փորձագէտներէն։

Քննութեան տեղեկագիրը որ դատարանիդ ներկայացեալ է հակառակորդ կողման փաստաբանին կողմէ ի հաստատութիւն իր առարկութեան, իր թուականովը կը հաստատուի թէ հրդեհէն յետոյ պատրաստուած է։

Ըստ որում մեր հակառակորդն այս թուղթով կը հաստատէ քննութեան կարելիութիւնը, հետեւաբար ո և է իրաւունք չունի հակառակն առարկելու։ Բնական է որ քննութիւնն, որուն հարկաւորութիւնը ճանչցած է դատէն առաջ՝ վը նասին դումարը որոշելու համար, նմանապէս անհրաժեշտ է լուսարանելու համար դատարանիդ գիտակցութիւնը։

Այս դատավարութեանց վրայ, դատարանն, յետ խորհրդակցութեան, 15 օր յետաձգեց գործը, լաւագոյնս ուսումնասիրելու համար զայն։ Յետոյ միաձայնութեամբ վճիռ մը տուաւ՝ հրամայելով որ Ընկերութեան փաստաբանին խնդրած քննութիւնը կատարուի։

Ինչպէս կը հասկցուի վերոյիշեալ տողերէն, եթէ Ընկերութիւնք բազում յանձնարարութիւններ ունին կատարելիք հանդէպ ապահովագրելոց, այս վերջինք ալ պարտականութիւններ ունին զորս պէտք չէ անտես առնուն։

Պ. Անասդասիատիս ցարդ չէ ընդունած քննութիւն մը կատարելու համար եղած իրաւացի պահանջքն։ Այս դատին արդիւնքը բաւական ապացոյց մըն է թէ Պ. Անասդասիատիս օ՛րշամ անիրաւ է քննութիւնը մերժելուն պատճառաւ ժողովրդեան մէջ չրջած զրոյցներու մասին։

• • •

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԸՆԹԱՑՔ

ԳԱՂՂԻՆԻՆԷՆ Ի ՀԱՅ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՄԱՌՕՏ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

ԵՒ

ՓՈՔՐ ԲԱՌԱՐԱՆՈՎ ՀԱՆԴԵՐՁ

Ի ՊԷՏՍ

ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ ԵՒ ԻՆՔՆԸՆՏԵԼ ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ

Ցուցակ-ը

ԿՈՄԻՏԱՍ Ա. ՈՍԿԵԱՆ

ԳԻՆՆ Է

Առաջին մասին համար, դահեկան			2
Երկրորդ	»	»	2
Երրորդ	»	»	2
Չորրորդ	»	»	4
Հինգերորդ	»	»	4

Կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս, Զաքմագճըլար Եօգուշու, Յովսէփ էֆ. Դաւաֆեանի գրատունը, թիւ 20։

Այսն նոր գործոյն վրայ փոքր գաղափար մը տալու համար, հարկ կը համարիմք, հեղինակին յառաջաբանին համառօտագրութիւնն արտատպել ատանոր։

Ի վարժարանս մեր գաղղիերէնէ ի հայ թարգմանութեան նորընծայ աշակերտաց յարմար դասագրքի մը անհրաժեշտ պէտքն ի վաղուց անտի զգալով՝ պատրաստեցի այնպիսի դիւրուսոյց ընթացք մը որ կարենայ թէ անփորձ ուսանողաց անհուն դժուարութիւններն ի կարճ ժամանակի հարթել և թէ արդէն ուսուցչաց աշխատանքը կերպիւ իմն թեթեւցուցել։

Այսն զգալի թերին լրացուցող ներկայ ընթացքը բաժնուած է ի հինգ մասունս։

Առաջնոյն մէջ աշակերտք պիտի գըտնեն գաղղիերէնէ ի հայ թարգմանութեան մէջ իրենց առաջին քայլերը գիւրացուցող մերթ կարճ և մերթ երկայն ասացուածներ և մանրավէպեր, և այլն։

Երկրորդէն աշակերտք պիտի սկսին ուսանիլ գաղղ. լեզուի քերականութեան սոսկ Ա. Մասն (Մ-ռ-ռ-ռ Բռէ, Partis du discours), ի դիւրութիւն յաջորդ դասուց։

Երրորդ մասին մէջ աշակերտք ունին ի թարգմանել, իրենց հոգին ազնուացուցող և միտքը մշակող մանկական ոտանաւոր հատուածներ, բարոյական վէպեր և իրագիտական հրահանգիչ դասեր, որոց իւրաքանչիւրոյն մէջ բաւից ճշգրիտ նշանակութիւններն ի փակագծի ցուցուած են։

Չորրորդին մէջ կը գտնուին այլեւայլ ընտիր պատմութիւններ և արուեստագիտական և ուսումնական օգտակար դասեր, իրենց անծանօթ բառից պէս պէս նշանակութեամբք և խրթին մասանց մեկնարանութեամբք։

Իսկ հինգերորդ մասն է գեղեցիկ հաւաքածոյ մը, գաղղիացի սկանաւոր մատենագրաց գոյոր երկերէն խնամօք քաղեալ, ոտանաւոր և արձակ երկերիւրիւ չափ գեղեցկախիւս հատուածներով լի, իւրաքանչիւր մատենագրին կենսագրական հակիրճ տեղեկութեամբ հանդերձ, ի գիտութիւն Հայկազն ուսանողաց։

Այսու, յուսամ թէ առաջիկայ երկս, իւր ակամայ թերութեանց հակառակ, արդիւնքը զոր կ'ակնկալեմ, յառաջ բերելով Արգոյ Վերատեսչաց և Ուսուցչաց ընդունելութեան կ'արժանանայ։ Այսպէս և ես քաջալերուած և գիտմունս ու նպատակիս գլխովին հասած, կը ձեռնարկեմ նաեւ նորանոր կարեւոր գործոց, յօգուտ և ի յառաջադիմութիւն հայ մանկուանց։

• • •

ԱԶԳ

Փորձառու եւ մայրաքաղաքիս մէկ քանի ընտանեաց մէջ պաշտօն վարած անձ մը պատրաստ է Ֆրանսերէնի, գերմաներէնի եւ անգլիերէնի դասեր տալ, ինչպէս եւ կրկնուտիար տոմարակալութիւն, պարզ եւ դիւրին մեթոդով, չափաւոր գներով։ Դիմել Ա. հասցէիս լրագրոյս գրասենեակը։ 1—1

ՀԱՅ ԹԷՅԱՎԱՃԱՌ

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ և Ց. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

10 ՃԷԼԱ-ՊԷ ԽԱՆ տակը 10

ՋԻՆԱՍՏԱՆԻ, ՋԱՎԱՅԻ ԵՒ ՀՈՒԱՆՏԱՑԻ

ԸՆՏԻՐ ԵՒ ԱԽՈՐԺԱԼԱՄ ԹԷՅՆԵՐ

Վաճառատունս իւր հաստատութենէն ի վեր իւր ուղղութեամբ, պատուաւորութեամբ և անխարդախ գործառնութեամբ ստացած հռչակաւ, թէ գաւառաց մէջ և թէ յաստիս խիստ շատ յաճախորդներ գտած է։

ՎԱՃԱՌՄՈՒՆՔ

ՄԵՆՔ ԵՒ ՓՈՔՐ ՓԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ

ԳԻՆՆԵՐԸՋԱ ՓԱՒՈՐ 52

ԱԶԳ

ՔԻՒՆԱՐՏՇՈՊԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Քէօրէ չոգենաւը նաւապետ Ցէնուիք, ստ հաստ։

ՍԳՈՂԻ ՄՕՌԻՒ ԶԳԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Եըլոզլ. Կ. Պոլիս, 13 գեկտ. 1888

Պարոնայք Ագենտ և Պետն,

կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրս ուշ կարգ չեմ փոքեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց դիտոմն յանձնուցի փորձել զայն մը հիւանդանոցաց մէջ, չը յայտարարեմ որ ձեր Մօրուս ձյան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ գիւրաբեկելով և մարուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս պատարագուական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հաստատած է, մասնաւորապէս այս յարգ. պատրաստութեան մէջ։

ՏՊ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԻՆԻ ՓԱՇԱ

Բժշկ վ. Կ. Սուլթանին

ԻԼԱՆ

ԶԷՐԱԱԹ ՊԱՆԳԱՍԸ

Զբրաաթ Պանգասբնա լիւզումի օլան պէհէրի եիւզ էլլիէր վարագը պին ճիլտ իգրագաթ սէնէտի իւլ քէզալիք պէհէրի եիւզէր վարագը պին ճիլտ մադպուս իլմախալէրիներին վէ ալթը եիւզ ճիլտ թէէմինաթ տէֆթէրիներին թաղ վէ թէճիլիտի մէվզրի միւնագասատ վազ իտիմիշ վէ կէլէճէք չէհրի չուսպաթը ալթընճը սալը կիւնիւ գարարը գաթխի վիրիլմէք մուգարրէր պուլունմուշ օլմազլա թալիպ օլանլարը թարիխի մէգպուրլ գատար հէր կիւն սաաթ սէքիզտէն սօնրա Թիճարէթ վէ Նաֆաա Նէզարէթի ճէլիլէսի տայիրէսինտէ մէկքիւր պանգա իտարէսինէ միւրաճաաթլա շէրայիթի միւնագասայա քէսալը վուգուֆի էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

29 քեանունի սանի 305 299 1—2

ԻԼԱՆ

ՕՐՄԱՆ ՎԷՄԷԼԱՏԻՆ ԻՏԱՐԻ ՈՒՄՈՒՄԻԷՍԻ

Թըրապզոն վիլայէթի տահիլինէ կիւմիւշխանէ սանճաղընին Թօրուլ գազասընտա Էմէրիզ գարէէսինէ պիր գըթա սիմի գուրշուն տատէնի վէ ինչ գազաի մէգքիւրատ կիւրթին Նահիէսինին Գուլ Քէյ գարէէսինէ քեային պիր գըթա սիմի գուրշուն վէ պագըր մատէնի վէ ինչ գազաի մէգքիւրատ կիւրթին Նահիէսինին Շէյխլէր գարէէսինէ քեային Տէրէ Նամ պագըր մատէնի քի ճէման իւչ գըթա մէգքիւրաք մատէնլէրէն պիրինճի ս Էմէրիզ գարէէսինէնէ սիմի գուրշուն մատէնինին հուտուտը չիմալէն Այիո Սթէֆանոս Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Իսալիէ Թէքէսի նօգթասընա միւնթէհի խաթթը միւսթագիմ վէ զարպէն մէգքիւր Իսալիէ Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Հավուսպա Թէքէսի նօգթասընտան պիլ միրուր Իսթօսոլ Թէքէսի նօգթասընա վասլ օլունան խաթթը միւնթէհի սիր վէ ճիւնուպէն մէգքիւր Իսթօսոլ Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Գօղոլայ Թէքէսի նօգթասը պէյնինտէ վագը խաթթը միւսթագիմ վէ չարգէն մէգքիւր Գօղոլայ Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ մէպատէի հուտուտ օլան Այիոս Սթէֆանոս Թէքէսի նօգթասընա վասլ օլան խաթթը միւսթագիմ իլէ մահտուտ օլուպ մէսահէի սաթհիյէսի 785 ճէրիպ արազիտէն իպարէթ տիր. իքինճիսի Գուլ Քէյ գարէէսինտէքի գուրշուն վէ պագըր մատէնինին հուտուտը չիմալէն Գազ Թէքէ նօգթասընտան պէտ իլէ Գօրուլըգ Թէքէսի նօգթասընա վասլ օլան խաթթը միւսթագիմ վէ զարպէն մէգքիւր Գօրուլըգ Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Թօքուզ գըրանը Թէքէսի նօգթասընա միւնթէհի խաթթը միւսթագիմ վէ հէնուպէն մէգքիւր Թօքուզ գըրանը Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Զիհարէթ Թէքէսի նօգթասընա վասլ օլունան խաթթը միւսթագիմ վէ շարգէն մէգքիւր Զիհարէթ Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Գարաաշ Գայա Թէքէսի նօգթասընտան պիլ միրուր մէպատէի հուտուտ օլան Գազ Թէքէ նօգթասընա միւնթէհի խաթթը միւսթագիմ վէ հէնուպէն մէգքիւր Գազ Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Գարաշ Գայա Թէքէսի նօգթասընտան պիլ միրուր մէպատէի հուտուտ օլան Գազ Թէքէ նօգթասընա վասլ օլունան խաթթը միւսթագիմ իլէ մահտուտ օլուպ մէսահէի սաթհիյէսի 752 ճէրիպ արազիտէն իպարէթ տիր. իւլիւնճիսի Եէյլիէր գարէէսինտէ քեային Տէրէ Նամ պագըր մատէնինին հուտուտը չիմալէն Գապա Եայլագ Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Ին Թէքէսի նօգթասընա վասլ օլունան խաթթը միւսթագիմ վէ զարպէն մէգքիւր Ին Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Թօնիք Թէքէսի նօգթասընա միւնթէհի խաթթը միւսթագիմ վէ հինուպէն մէգքիւր Թօնիք Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Եէլ Թէքէսի նօգթասը պէյնինտէ վագը խաթթը միւսթագիմ վէ չարգէն մէգքիւր Եէլ Թէքէսի նօգթասընտան պէտ իլէ Թաշ Ալան Թէքէսի նօգթասընտան պիլ միրուր մէպատէի հուտուտ օլ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

111

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԻ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6,515,542
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 2,085,347

ՆՕՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,581,000
ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐԻՈՅ 967,900

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գրաւական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար ցիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասներին 17,000,000 *Անգլիական Ոսկին կ՚անցնի։*

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՎԱՐԻԹԱՑՄ՝ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ՚ապահովագրէ ջոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գումրգոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ *Գործակալ կամ Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց*

ՇՆՉԱՐԳԵԼ ՍԻՐՏ ԲՈՆՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂԵՂԻՆ ՀԱՐԲՈՒԹԻՒՆ Ղոյն հնագոյն կը հանդարտին, կը բժշկուին ԼԵՎԱՍԻՕՐԻ ԹՈՂՈՎԱԿԱՆՆԵՐՈՎ. Լբմսակերի անունը պահանջել առի՛ն վրայ (3 ֆրանք)։ Ընդրանուոգի Դեպ. ՌՈՊԻՊԻՆ, 25, Բոնի փողոց, Բարիզ։ Ի Կ. Պոլիս ՀՊանգուք եղբարք, Բրիտանական դեղարան։

NEVRALGIES ՉՎԱՅԱՑԻՆ ԱՆԿԱՐԵՐ, ՍԵԱՌՈՒԻ ԹԻՒՐ, և ՀՅՍԱՅԻՆ բոլոր հիանգութիւնք կը բուժեն ՏՈՐԹՈՒ ՊԻՐՈՆԵԼԻՆ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆԻՆ դեղագործաներով։ Չուփը 3 ֆր — Պահանջել Գործարանատերց Մրիանեան գրասենեակ։ Ընդրանուոգի Դեպ. ՌՈՊԻՊԻՆ, 23, Մոնմարթրի փողոց, Բարիզ։ Ի Կ. Պոլիս Ալկիրի և ընկ., դեղավաճառք, և ամէն լաւ դեղագործներ։ 90

ԹԼՈՒԹԻՒՆ

Իւրաքանչիւր գլուխ մէջ։ Մինչեւ իւր տան մէջ բուժելու զայնս, առանց ընդհատելու իւր պարապմունքն։ 30 սանտիմ դրկելով կ՚ստացուի 132 երեսով պատկերազարդ տետրակ մը։ Դիմել առ. 18

M. Nicholson. 4, rue Drouot, Paris

PAPIER WLINSI

ՎԼԻՆՍԻ թուղթին ահագին յաջողութեան պատճառն այն է թէ մարմնոյն բորբոքումները դուրս քաշելու յատկութիւնն ունի։ Առաջնակարգ բժիշկներ կը յանձնարարեն զայն ընդդէմ կուրծքի տկարութեանց։ Հարբուխ, Պրոնխիդ, Կոկորդի ցաւ, Ցօդացաւ։ Իւր գործածութիւն շատ պարզ և դիւրին է։ Կը բաւէ միայն անգամ մը մարմնոյն վրայ դնել։

J. Wislin & Cº. 31, Rue de Seine Paris

Կը գտնուի ամէն դեղատանց մէջ։
Պահանջել ՎԼԻՆՍԻ անունը։

Ատենադպիր՝ Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԲՐԻՆԿԻՊ ԵՒ ԼՐԱԳՐՈՒՆ

Ա. ՄԱՅԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Բերա, Թիւնէլի Հրապարակ և Պոլիս, Կամուրջին գլուխը
Զմիրն համար մեծ քանակութեամբ
Նոր հանգերձներ եկած են
ԶԱՓԱԶԱՆՑ ԱԺԱՆ ԳՆԵՐՈՎ

ՎԱՃԱՌԱՆ ՀԱՄԱՐԵՔՍ
ԲԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՒ ԱՊՐԱՆԱՑ
ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ 287

SALIX SOAP

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻՏ, ՕՂՃՈՒԼՈՒ ՊԱՇԸ ԹԻՒ 61

Արանց, կանանց և տղայոց համար ամէն կարգի գեղեցիկ ու դիմացկուն կոշիկներ կը պատրաստուին ֆրանսական առաջնակարգ ապրանքներէ։ Այս յատնութիւնը դիմոց յանախարգք մեծապէս գոհ պիտի լինին մանաւանդ գեղերու ամուսնութենէն։ 2 թիւէն 4 թիւ կոշիկներու կարով պատրաստուածները հինգ դրշ աւելի պիտի ըլլան փայտէ գամով պատրաստուածներէն։ 4 թիւէն 6 թիւի համար 5 դրշի յաւելում մը պիտի ըլլայ այդ տարբերութեան վրայ։

Դրշ	տեսակ	Դրշ	տեսակ
85	ամէն տեսակ կարով պոթին կալոշ	33	կնոջ մուճակ
52	սկարբին կարով	40	պալատական կալոշ
140	կալոշով մոկ կարով	70	կնոջ համար պոթին կալոշ
65	պոթին կարով	45	16 թիւէն մինչ 21 թիւ պոթին կալոշ տղայոց համար
80	մէստ կալոշ գամով		
140	ամէն տեսակ մոկ		
160	փայլուն մարթէ մոկ		

Տղայոց յատուկ կոշիկներու 21 թիւէն վեր եղանիներուն համար հինգ դրշի յաւելուած մը պիտի ըլլայ։ Ցատկապէս յանձնարարուած կոշիկներու համար հարիւրին տասը յաւելում մը պիտի ըլլայ այս գնոյն վրայ։ 43 18—24

ՆՈՒՊԻԱԿԱՆ ԵՐԿ

Իսիա յարմար է Ներկելու համար կոշիկներն որք առաջին անգամէն կը փայլին, առանց խոզանակելու պէտք ունենալու։ Այս փայլն, որ նշանաւոր պայծառութիւն մ՚ունի, ամրագոյն լաքի մը կը տեւէ։ Կոշիկներն անթափանցելի կ՚ըլլան ջուրի և խոնաւութեան։ Տիրոջ կամ ուրիշ ազատութիւնները գիւրաւ կը վերցուին թիչած լաթով մը առանց փլելու։ Ներկին փայլը կամ գոյնը։

Այս Ներկը կը յարմարի տղայոց և կանանց ամէն տեսակ կոշիկներու։ Պէտք է գործածել զանգ նորոգելու համար ճամբորդութեան կապտանոցներու։

Գործածման եղանակ։ Ներկին տարբերին խնամով սրբել, այնպէս որ հին Ներկէն հետք չմնայ։ Ապա փայլուն հնդուկին քսել, կամ՝ ապունդի տարով մը կամ վրձինով։ Թրջուած մակերէ՝ զրկեն ջնջելն կը լաքնայ։

Զգուշանալ կեղծերէն։

Ընդհանուր կեցրանատեղին է ԷՏՄՈՆԴ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վղվատա, Պահականացին քով, կայսրան Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամուէյէն։ Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 67

GUERISON Prompte et Certaine!

Affections des voies urinaires, Blennorrhagies, Catarrhe, Cystite, Néphrite suppurée, Mal de Bright, Coliques néphrétiques, Enthérite chronique.

CAPSULES DE SANTAL DE LACROIX

PHARMACIEN DE 1re CLASSE
PHARMACIE de Paris
LAURÉAT de la SOCIÉTÉ de PHARMACIE de Paris
Lauréat et Ex-Préparateur de l'Ecole supérieure de Pharmacie
76, Rue du Château-d'Eau, 76
PARIS

DÉTAIL : DANS TOUTES LES PHARMACIES

Ընդհանուր մթերանոցն է ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ ԺՈՎԶԻՖ ՔԱՆԶՈՒԲԻ, Մեծ փողոց Բերայի, և ԴԵՂԱՐԱՆ Ա. ՄԵՐՀԱՄԷԹՃԵԱՆ, Պոլիս, Պահչէ-Գարու, 18 46

EMULSION SCOTT

(ԱԳՈՊԻ ՕՃԸԲԸԿ)
ՄՈՐԻՒ ՁԿԸՆ ՅԱՒՈՏ ԻՒՂ
Իբոֆոսֆիտ ոչ լաւ և սոպայով
Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՈՈՒՆԻ,
ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ անորժահամ է
Մորիւ ձկան հաւասարի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իրոֆոսֆիտներու յատկութիւններն ալ ունի
Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտաւութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճաղաձութիւնը
Բժիշկներէն ընդունուած է, անորժ համ ու հոտ ունի, գիւրամարս է, և ամէնէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։
Դարմանատաւոր ի Կ. Պոլիս՝ ՀԱՄՄԻՐ ԵՒ ՀԻՐՁԷԼ 81

ՀԱԶԻ ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻՏԻ, ՀԱՐԲՈՒԹԻ, ՇՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՇՆԻՔԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

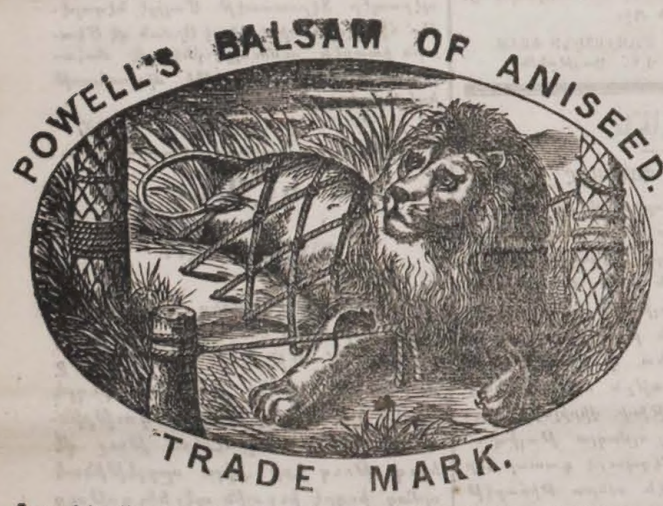

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԹՈՔԱՀԱՏԻՉ ՀԻԻԱՆՊՈՒԹԵԱՆՆ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զոր Պ. Բաուէլ կ՚ընդունի որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Անշլիոյ թագուհւոյն նիզակի թնդանօթակրոյն վրայ։ Ի Ուէյ, Ընկովտա։

«Սիրելի պարոն, Ըստ որում կը նեղուէի յամառ հազէ մը որ դիւերը կ՚արգելուր ինձ քնանալ և ցերեկը հանդիստ անցուցանել, վեր. կամ Քարթէրեսյան Ճնարարեց ինձ գործածել ձեր անզուգական բարեսանէն ուռիանի հաբերով և կրնամ հաստատել ձեզ թէ առաջին գործածութենէն իսկ զգալի բարեւոքում կրեցի, առաջ իսկ պէտք ունենալու գործիս գործելու, և առաջին փաքը սրուակը բոլորովին բուժեց զիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն այլոց։ (Սար.) Վ. ԼԻՆԶԷԼ, Նիզակի թնդանօթակրոն։»

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտաքին դեղերու վաճառականաց քով։ Չիլը 1 շիլին 1/2 բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՈՌԷԼԼԻ, 4, Ավլիան Բալէյս, Պլաքֆրիարս բոա, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով։
Մ. ԷՏՄՈՆԴ ԳԱՐՈՒԱՆԱ
64 Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վղվատա, պահականացին քով, կայսրան Թրամուէյէն, 95 և 67

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

LA ROUENNAISE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԳԼԻՒ ՀՐԴԵՀԻ
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի՝ 18, Սէն-Մարք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ, 4,000,000, Վճարեալ մասներն իբր 30,000,000

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակս ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, Թիւ 2, Ֆերէտեան խան, Գամմոնտայի Պանդոյին դիմաց։

Ընդհանուր գործակալք բովանդակ Թուրքիոյ և Եգիպտոսի
ՍԻՄՈՆ ՔԱՋԱՐԼԵԱՆ և ԸՆԿ.

166

ԴԵՂ ՁԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՒՑ

Տոքթոր Այէրի Ջերմային հիւանդութեանց այս դեղն որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինց, է դառնահամ և տոգոս դեղատիպ ամէն տեսակ Ֆիբրիզական հանդարտիչ, որ յատուկ կուգան ճանաչուած դարերու ընթացքին կիրառեալ դեղերու մէջ։ Ասոնց գործածութիւնը դարձեալ է նորա անհամար արդիւնաւոր ազդեցութեանցն։ Այս Ֆիբրիզական խանգարութիւնքն յատուկ կուգան ոգի մէջ լոկացող թունաւոր անդամ ունի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդը, և յատուկ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն, որոց աս անունները տրուած է, ջերմն և տարտուր, թագուն ջերմ, պարբերաբերձ ջերմն, լենդհանուր ջերմն, մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր միջնորդաց ապականեալ և թունաւորեալ ճահիճներն կամ ճահճախառն վայրերէ բուրեալ մահահառ նիւթերով, կամ թաց ապականացներէ և ախանեներու ծակտիկներէն ելած թունաւոր կաղբով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Այէրի ջերմն ու տենդից դեղն կը չնչէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնք և զորս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն սաստիկ անվտանգ և անվնաս է և օգուտ սոյգ, մանաւանդ հրահանգից հաւատարիմ գործածուի։ Կը ծախսուի Միհնաեան և ընկերաց Անգլիական վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Գալատայի նուագանոցը։ 151

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ
Ն. ԲԱՒԲԻ ԵՒ ԸՆԿ.
Մ-ՐՒԼԻՆՈՒ ԵՒ Բ-ՈՒՆԻ ՀՕՂԻ ԿՈՆԴԱՐԱԳԻՐՔԸ

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաֆուտ երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէրսինի որ փետր. 5ին Մարսիլիայէն և փետր. 12ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անդրէյ որ պիտի մեկնի փետ. 18ին։

Բարիզ Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 300 ֆրանք
Բ. » 220 »
Ուղեւոր և արտ ապրանքներ
նաւագնացի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւսէթ
371 Մարսիլիայ Գալատայ

ԼԱՎԸՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

L'AVENIR DES FAMILLES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԱՄՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՅ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԱՂԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
61, ՌԷՊԻՊԼԻՔ ՓՈՂՈՑ, ԼԻՈՆ 61 (ՖՐԱՆՍԱ)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՅ՝ 80,000,000 Ֆրանք — ՄԻԱՑԵՆ ՏՈՀՈՍԻ ՆԵՂԱՒ ՎՃԱՐՄԱՆԻՆ՝ 1,500,000 Ֆրանք

Լ'ԱՎԸՆԻՌ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է Նպաստելու համար փոքր խնայողութեանց, որպէս զարդացումի՝ մուտքեցած է։ Իւր Նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ վերակազմել դրամագլուխն։

Ընկերութեան գործառնութիւնք բաղմազիմի են, ինչպէս շարժական արժէքից և փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կրնուսեալ դրամագլխոյ մը վերակազմութիւն, երաշխաւորութիւնք և Գլխավորաբար փոխառութեանց և Ճարտարարուեստից և վաճառականութեան մէջ գործածուած դրամագլխոց, մանկանց համար ժառանգ, Հանդստեան ծնուն ծերութեան համար, ցկեանքի եկամուտներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամէն գործառնութիւնք որոց Նպատակն է խնայողութիւն։ Ընկերութեան Պոլսոյ գործակալութիւնն սկսած է 1889 Յունուար 1 էն։

Տեղեկութեանց և բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Պետրոս Լիֆէնտի Անապարեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Թաշ խան, Թիւ 40. Պահչէ Գարու, Պոլիս։ 42

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՄԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԷՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՓԻՒՋԻՒՖ—ՋԷՔՄԷՋԷ

Սկսեալ ի 3 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1889, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՓԻՒՋԻՒՖ—ՋԷՔՄԷՋԷ

ԹՈՒՌՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԹՄԱՆ

	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44
	Առաւօտ											Իրիկուն									
Կ. Պոլիս	6 30	7 —	7 30	7 50	8 30	9 —	9 30	10 —	10 30	11 30	12 ...	1 30	2 ...	2 30	3 ...	4 —	4 30	5 ...	5 30	6 —	6 30
Գալատա-սարայ	6 39	7 9	7 39	8 8	8 39	9 9	9 39	10 9	10 39	11 39	12 13	1 39	2 8	2 39	3 9	4 9	4 39	5 9	5 39	6 9	6 39
Ֆէնէր-գարու	6 43	7 13	7 43	...	8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 43	12 17	1 43	2 12	2 43	3 13	4 13	4 43	5 13	5 43	6 13	6 43
Տաւուք փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 49	7 19	7 48	...	8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 48	12 22	1 49	2 17	2 49	3 18	4 19	4 49	5 19	5 49	6 19	6 49
Լէնտ-գուլէ	6 54	7 23	8 1	8 22	8 54	9 21	9 53	10 23	10 53	11 54	12 25	1 54	2 20	2 53	3 22	4 24	4 54	5 23	5 55	6 23	6 55
Մաղձիխդ	7 9	7 34	8 12	8 39	9 6	...	10 4	10 34	11 6	12 6	—	2 6	...	3 4	3 36	4 34	5 6	5 34	6 8	6 36	7 6
Լ. ՊՇէ-ֆանա	7 18	...	8 21	8 52	9 15	...	...	...	11 15	12 16	—	2 15	...	...	3 45	...	5 15	...	6 26	...	7 15
Գիւշլիք Զէյ.	...	...	...	9 3	...	...	...	...	...	12 24	—	...	...	...	...	...	...	...	6 34	...	...

ՓԻՒՋԻՒՖ—ՋԷՔՄԷՋԷՅԻՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒՌՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԹՄԱՆ

	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	51	43
	Առաւօտ											Իրիկուն									
Գիւշլիք Զէյ.	...	6 50	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Լ. ՊՇէ-ֆանա	6 30	7 —	...	8 —	8 30	...	9 30	...	...	1 20	...	1 30	...	2 30	...	4 ...	...	5 30	...	6 15	...
Մաղձիխդ	40	7 10	7 40	8 11	8 40	...	9 40	10 10	10 40	1 37	...	1 40	...	2 40	3 10	4 10	4 40	5 40	6 10	6 42	7 5
Լէնտ-գուլէ	6 52	7 22	7 51	8 23	8 52	9 26	9 54	10 24	10 52	11 51	1 25	1 53	2 23	2 54	3 21	4 23	4 53	5 54	6 24	7 —	7 16
Սամաթիա	6 56	7 26	...	8 26	8 56	9 29	9 58	10 28	10 56	11 55	1 28	1 57	2 28	2 58	3 25	4 27	4 57	5 58	6 28	...	...
Տաւուք փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Ֆէնէր-գարու	7 2	7 32	...	8 32	9 2	...	10 1	10 34	11 2	12 1	1 34	2 3	2 34	3 4	3 31	4 33	5 3	6 4	6 34	...	...
Գալատա-սարայ	7 8	7 38	7 59	8 38	9 8	9 38	10 8	10 38	11 7	12 8	1 38	2 7	2 38	3 8	3 35	4 38	5 8	6 8	6 38	7 11	7 27
Կ. Պոլիս	7 16	7 46	8 7	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 15	12 16	1 46	2 15	2 46	3 16	3 43	4 46	5 16	6 16	6 46	7 20	7 35

Փարը ծգարներն ամիսիր կ՚ընդունուին ամեն կառախումբի մէջ, իսկ մեծ ծարը Պոլսէն Մարմարիդ կամ ուրիշ հեռի կայարանաց մէջէն բանաց կառախումբոց մէջ միայն կ՚ընդունուին։ Թիւս և 2 կառախումբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վագոններ. միւս կառախումբերն ունին միայն Բ. և Գ. վագոններ։ 196

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ Ն. ԲԱՒԲԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մ-ՐՒԼԻՆՈՒ ԵՒ Բ-ՈՒՆԻ ՀՕՂԻ ԿՈՆԴԱՐԱԳԻՐՔԸ

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաֆուտ երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մէրսինի որ փետր. 5ին Մարսիլիայէն և փետր. 12ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անդրէյ որ պիտի մեկնի փետ. 18ին։

Բարիզ Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 300 ֆրանք
Բ. » 220 »
Ուղեւոր և արտ ապրանքներ
նաւագնացի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւսէթ
371 Մարսիլիայ Գալատայ